

DIALÓG

Kresťanský diskusný mesačník

6-7/2015

vyjdime von
vojdime dnu

Počúvajte Rádio7 na frekvenciách

103,6 MHz v Bratislave

107,4 MHz v Novom Meste nad Váhom

107,7 MHz v Banskej Bystrici

Na celom území SR cez satelit **Astra 3B** alebo cez internet na **www.radio7.sk**

Vysielame modernú kresťanskú hudbu od domácich i zahraničných interpretov, krátke duchovné povzbudenie, poradenské a diskusné relácie, informácie o dianí vo svete i cirkvi a mnoho iného.

Rádio7 je mediálnym projektom občianskeho združenia TWR media so sídlom:

Banšelova 17, Bratislava

tel.: 02 / 43 41 19 11

č. účtu: 2629010483/1100

Počúvajte nás a podporte naše vysielanie!

Mediálny partner Dialógu

O B S A H

Fórum SVEDECTVO Darina Árendášová	4
Rozhovor INTELIGENCIA POTREBUJE EMPATIU Hana Dojčanová	6
Téma KONFERENCIA CB B. Piatko, J. Henžel	10
Filozofické okienko HRANICE SLOBODY A ZODPOVEDNOSTI Zuzana Gavorová	16
Právna poradňa POSUNKOVÁ REČ II. Jána Lesňáková	18
Misia RÓMSKA MISIA V GLASGOWE M. Jučová, J. a J. Institorisovci	19
3-KRÁT DEŇ OTCOV A. Č. Tipulová, T. Komrska	22
Na margo dní CUDZINCI A PRIŠELCI Miroslav Kocúr	26
Dialóg mladých NITRA	27

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: 262 104 1859/1100, Variabilný symbol: 1014

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@internet.sk

Jazyková úprava: Rastislav Števko **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43 **Adresa redakcie:** Sadová 28, 900 51 Zohor,

č. tel.: 0903 474 142, e-mail: svatava@internet.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 30. 6. 2015 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: B. PIATKO: Konferencia CB

EV: 2670/08 **ISSN:** 1337-6985

RODIČOVSKÉ VYSVEDČENIE

TÁŇA MÁHRIKOVÁ
(Cirkev bratská,
Žilina)

„Ahoj Dede! Výfuk? Dym?“ – pozorujem malého človeka, ako bravúrne zvláda prelievať vodu z misočky do misočky a popritom konverzovať so starým otcom cez telefón, ktorý mu držím pri uchu. Mňa chvíľu predtým privítal slovami: „Ahoj, Babi! Búračka?“ Teda nie že by som vyzerala ako po autohavárii – to len pohodovo nadväzoval na našu debatu spred týždňa. Ako si to tá malá dvojročná hlava pamätá, kto je kto a s kým sa o čom rozprával? Niekedy mám pocit, že je tu prítomná vysokointeligentná mimozemská bytosť, ktorá s nami láskavo komunikuje na nami predstreté témy. Aký nesmierny poklad sú naše deti, aký úžasný potenciál má v nich národ uložený! Zaujímavé je, že bohatstvo krajiny hodnotíme podľa zásob nerastných surovín alebo zásob pitnej vody. Deti ako si nie sú meradlom blahobytu, ale skôr parametrom, určujúcim výšku nášho budúceho dôchodku.

V mojej obľúbenej detskej knihe Ferdo Mravec sa hovorí o lúpeživých mravoch, ktorí chodili do iných mravenísk kradnúť kukly, lebo nemali dosť svojich vlastných. Zďaleka to nie je len obraz rozprávkový a nereálny. Naše deti boli zaujímavé pre Turkov i pre Nemcov vo vojnách nie tak dávnych. Záchrana detí z konfliktmi ohrozených území je prioritnou záležitosťou, často presahujúcou hranice štátov. Prísto o deti je tragédia pre rodinu i pre národ. Aj preto sestry Royové prichýlili do detského útulku židovské deti, hoci riskovali vlastné životy. Koľkokrát si predstavujem ich situáciu, neviem sa dobrať jej hĺbky. Neviem odpovedať sama sebe na otázku, kam by siahala moja vlastná odvaha. V jednom z mnohých dokumentov, ktoré boli odvysielané v ostatnom čase o druhej svetovej vojne, konštatovali, že za ostatnými drôti koncentračných táborov padali hodnoty a väzby medzi ľuďmi na samotnú podstatu boja o holý život, okrem vzťahov medzi rodičmi a deťmi. Rodič bol schopný a ochotný dať svojmu dieťaťu svoj chlieb, aby ho zachránil.

Pri oslavách sedemdesiatich rokov od posledného celosvetového vojnového konfliktu sme takmer v pokušení povedať, že celé tie roky povojnové generácie detí žili v mieri a bezpečí. Skutočne nehrozí žiadne nebezpečenstvo, netreba sa báť, netreba obetovať svoj vlastný život, všetkého je dostatok? Dej sa celkom iné veci, nenápadne a možno nepozorovane. Režim, v ktorom som vyrastala, sa snažil ulúpiť srdce a dušu detí, aby z nich vybudoval šíky budovateľov komunizmu. Ráno nám na cestu do škôlky vyhrávalo rádio pesničky s dnes takmer neuveriteľnými textami, ako napríklad tento: „Červený je táta a červená je máma a červené je všetko i tahle písnička.“ A pani učiteľka na základnej škole sa nás pýtala, aké správy počúvajú naši rodičia. Našťastie môj ocko počúval Hlas Ameriky v ruštine, nuž som smelo oznámila, že u nás sa počúva rádio Moskva. Pravda by zrejme znamenala koniec pracovnej kariéry mojich rodičov. Diktatúra s červenou hviezdou na čele je preč. Až som zalapala po dychu, keď sa nás syn opýtal: „Povedzte, ale naozaj – Lenin skutočne žil, alebo je to vymyslená bytosť?“ Dnes žijeme v otvorenej spoločnosti. Veľa dvier však neznamená lepšiu orientáciu. Sloboda môže priniesť – paradoxne – nové otroctvo. Paradoxne, práva detí nás môžu o deti veľmi rýchlo pripraviť. Ziskavame množstvo informácií, strácame však poznanie... Svet je akosi naopak a na hlavu postavený. Nie, nie som Alica v krajine zázrakov; som človek, ktorý sa snaží dopátrať pravdy vo svete lži. Pravda je jedinou cestou k slobode. Kristus je pravda, „*kto bude slúžiť Jemu, toho bude ctiť Otec.*“ (Jn 12, 26) Žiť a vyučovať deti takúto pravdu vyžaduje nasadenie vlastného života. Sme ochotní?

SVEDECTVO

DARINA ÁRENDÁŠOVÁ

Kedysi som bola v podstate celkom obyčajná tínedžerka. Snívala som o vzťahoch, plánovala si budúcnosť a vždy som chcela mať všetko pod kontrolou. Nikdy som nebola človekom, ktorý by túžil po adrenalíne ani po žiadnom šialenom zážitku. Vždy som bola slušná a problémov som sa veľmi stránila. Asi ako väčšina „-násťročných“ som mala pocit, že moje názory na svet a život sú tie najsprávnejšie a že ostatní (dospelí) nevedia, o čom hovoria. V akomkoľvek kolektíve som vždy bola tá šedá myš, ktorej sa ľudia smejú a nikto ju nemá rád. Mala som len jednu kamarátku a celé hodiny som trávila snívaním o lepšej budúcnosti.

Rodičia sa rozviedli, keď som bola malá (3–4 roky). Z toho obdobia si takmer nič nepamätám, ale zistujem, že ma dosť ovplyvnilo. Svojho otca som sa vždy bála, pretože bol prísny a svojrázny, hlavne čo sa týkalo známok v škole. Pekné slová alebo pochvalu som od neho počula málo.

Moja mamina mávala časté výbuchy hnevu, čo som si vždy odniesla ja. Väčšinou som sa iba pasívne prizerala, ako trieska vecami a kričí výčitky. Zanechalo to rany, ale Pán Boh ich lieči.

Keď sa mamina druhýkrát vydala, všetko bolo úžasné. Presťahovali sme sa z trojizbového bytu, kde sme bývali štyria, do veľkého domu. Narodil sa môj brat a všetci boli šťastní. Po čase však začal môj nevlastný otec piť. Skutočne, žiť s alkoholikom vôbec nie je jednoduché. Avšak, naštastie, nikdy nikoho z nás neudrel. Spôčiatku sa to dalo zvládnuť, ale prerástlo to do takých extrémov, že sme sa museli odsťahovať späť k babke. Tam sme skončili pre zmenu piati a miesta bolo naozaj málo.

Keď sa oženil aj otec a narodila sa mu druhá dcéra, začala som na mladších súrodencov žiarliť, pretože oni boli stredobodom pozornosti a ja som sa cítila ešte viac odstrčená a zanedbaná. Proste ako väčšina tínedžerov som mala pocit nepochopenia a krivdy. Zrazu sa o mňa ľudia nezaujímal tak ako predtým a zo mňa bola „tá staršia“, ktorá zodpovedala za všetko. Pred niekoľkými rokmi sa veci začali dávať do poriadku a ľudia si uvedomili, že v ich životoch existujem aj ja, no ja som bola presvedčená, že na odpúšťanie je neskoro. Celý svoj život som sa prispôbovala očakávaniam mojej rodiny, čo bolo veľmi zložité, pretože tie sa neustále zväčšovali. Z toho vyplývalo moje nízke sebavedomie a sebanenávisť.

Keď som prvýkrát prišla na KECY, o Bohu som vedela veľmi málo. Absolvovala som síce prvé sväté prijímanie, ale to bola skôr túžba po nevestičkovských šatách, ako po Bohu. Na KECOCH som prvýkrát počula o Bohu zrozumiteľnou formou, ale nebrala som to vážne. Zo všetkých príbehov som si vzala skôr poznatky do každodenného života. Boh bol pre mňa vždy

len neznáma veličina. Neverila som, že existuje. Nikto z našej rodiny neveril. Počas školského roka som sa prestala zaujímať aj o tú malú stopu, ktorú vo mne biblické príbehy zanechali.

Keď som prišla na KECY druhýkrát, brala som to opäť iba ako skvelú príležitosť na zdokonalenie sa v angličtine. Niečo však bolo iné. Biblické príbehy každý večer začali dávať väčší zmysel. Čoraz častejšie som sa zaoberala otázkou existencie Boha. Naša som si jednu z vedúcich a začala sa pýtať. Tých otázok bolo nekonečne veľa a stále prichádzali ďalšie a ďalšie. Nerozumela som Kristovej láske ku mne. Bola som zmätená a neistá. Nikdy predtým som sa necítila taká neistá. Zo všetkého, čo som sa o Bohu a živote s ním dozvedela, vyplývalo jediné: odovzdať svoj život do rúk niekoho, koho som nedokázala predvídať. Bolo to pre mňa veľmi ťažké. Ja som potrebovala mať všetko pod kontrolou. Skutočnosť, že by som mala niekoho o niečo prosiť, bola pre mňa hrozná. A keď som sa dozvedela všetko o dôvode Kristovej smrti a o tom, že by sa nado mnou mal niekto zmlúvať, moja pýcha sa ozývala v neskutočnej miere. Ja ako človek, ktorý veril iba veciam, ktoré okúsil na vlastnej koži, som nedokázala vstrebať myšlienku niečoho vyššieho. Jedna z vecí, ktoré ma zaujali, bolo aj to, ako sú si veriaci ľudia na KECOCH blízki. Mali spoločnú tému. Spájal ich Kristus. Rozprávali sa ako kamaráti. Oni aj boli kamaráti. Toto bola vec, ktorá takpovediac zasiahla do živého, pretože ja som nikdy nebola obľúbená.

Jedného večera, keď som sa pozerala cez okno do upršaného noci (viem, znie to gýčovo), sa vo mne niečo zlomilo. Vyznala som svoje hriechy, prijala Kristovu obeť a Božie odpustenie. Ťarcha viny z toho, že som taká hriešna, že Kristus za mňa musel zomrieť, ma dlhila už zopár dní, ale po modlitbe bolo Božie odpustenie také citeľné, akoby mi padol balvan zo srdca. Neskutočné šťastie a úľava, cítila som sa bezpečne. Bola som zachránená. Veľmi veľa vecí, ktoré som dovtedy nechápala, zrazu dávalo zmysel.

Po KECOCH som išla prvýkrát do kostola Cirkvi bratskej v Leviciach s úmyslom rozvíjať svoj vzťah k Bohu. Nerozumela som síce ešte mnohým veciam – napríklad ako Boh hovorí k ľuďom, no po prvej kázni

som pochopila aj to. Odvtedy tam chodím pravidelne a už som vstúpila do zboru aj ako člen. Navštevujem tiež skupinku študovania Biblie a dorasteneckú skupinku v našom kostole. Keď som si prvýkrát listovala v Biblii a veľa vecí presne pasovalo na môj život, vedela som, že takto Boh komunikuje, a za to som mu vďačná.

Čas, ktorý odvtedy prešiel, bol úplne iný ako predchádzajúci, pretože Kristus bol so mnou. Svoju lásku mi prejavoval na milión spôsobov. Prešla som si aj skúškami mojej viery, no vďaka Božej milosti som ostala. Boh ma stále učí nové veci a pripomína mi staré. Učím sa nežiarliť na súrodencov, najmä keď som si uvedomila cenu ľudského života. Môj brat mal podozrenie na leukémiu, a to bolo ťažké obdobie; no Boh mi ho pomohol prekonať. Mamine výbuchy hnevu sa snažím prekonať s Kristom v modlitbách. Nie vždy sa mi to však darí (niekedy vybuchnem aj ja). Avšak náš vzťah sa Božou transformáciou môjho srdca mení k lepšiemu.

Môj vzťah s otcom sa predsa len prejavil v určitých stránkach môjho života. Dlho som sa modlila, aby Pán Boh zasiahol – a stalo sa. Dokážeme sa normálne rozprávať, nebojím sa ho už, viem prejaviť svoj názor.

Jeho výčitky sa zmiernili a pretransformovali sa do rád. Vážim si ho tak, ako ešte nikdy v živote.

Už nežijem podľa očakávaní mojej rodiny. Vyplýva z toho mnoho nepochopenia a nespokojnosti, no môj smer sa zmenil. Teraz mi záleží na Božom názore a na jeho očakávaníach.

Nie som viac šedá myš v kúte, s ktorou sa nikto nebaví. Pán Boh mi dal do života úžasných priateľov, ktorí odraňujú jeho lásku, cez ktorých ma napomína, objíma, utešuje a inšpiruje. Som za nich nesmierne vďačná.

Učím sa odpúšťať a dávať druhé šance (aj keď je to ešte stále veľmi ťažké a niekedy mi to trvá dlho), pretože keby mne nedal druhú šancu Boh, som mŕtva. Život je teraz oveľa ľahší, pretože viem, že Boh je tu so mnou a keď mu dovoľím prebrať nad vecami kontrolu a budem mu veriť, On mi to pomôže prekonať.

Hriechy tu stále sú a určite ešte aj budú, no vedomie, že Boh ma miluje a ja som jeho dieťa, ma naplňuje neskutočnou radosťou. Pretože, ako hovorí Ján v 1. Kapitole, 12-tom verši: „*Tým však, čo ho prijali a veria v jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi.*“ ■

INTELIGENCIA POTREBUJE EMPATIU

Rozhovor pripravil a foto: ĽUBO BECHNÝ

V žilinskej Nadácii Polis som sa zúčastnil na zaujímavej debata o tom, či naša spoločnosť potrebuje skôr inteligentných alebo empatických ľudí. V diskusii moderovanej rímskokatolíckym kňazom Jurajom Bohyníkom okrem iného odznelo, že v spoločnosti chýba transcendentálna autorita, nevedieme deti k empatii a že strach je silnou zbraňou v náboženstve a politike. Okrem filozofa Egona Gála pozvanie do Polisu prijala **HANA DOJČANOVÁ**, predsedníčka spoločnosti Mensa Slovensko, ktorá združuje nadpriemerne inteligentných ľudí. A keďže je zároveň presbyterku evanjelického cirkevného zboru Bratislava – Staré Mesto, požiadali sme ju o rozhovor.

HANA DOJČANOVÁ (53) vyštudovala žurnalistiku a marketingovú komunikáciu na Univerzite Komenského v Bratislave. V štúdiu žurnalistiky pokračovala vo Washingtone a stážovala v Rádiu Slobodná Európa. Dlhé roky pracovala v Slovenskom rozhlasu a Slovenskej televízii. Od roku 2003 prispievala ako zahraničná korešpondentka z Indie pre Slobodnú Európu a TA3. Pracovala v niekoľkých reklamných agentúrach. V súčasnosti bývajú s manželom Ľubošom a dcérami Dominikou (21) a Dorotkou (12) v Bratislave.

Hovorí sa, že krásne ženy to nemajú v živote ľahké, práve naopak – muži sa ich boja, ženy na ne žiarlia. Aké to je, ak je žena nielen krásna – tak ako vy, ale k tomu navyše ešte aj nadpriemerne inteligentná?

Tak ja naozaj nemôžem hodnotiť, ako vyzerám (*smiech*). Ale teraz vážne. Inteligenciu u druhého si väčšinou váži len ten, kto je sám inteligentný a má nadhľad. Alebo aspoň veľkú mieru empatie. Ľudia, ktorí to nevedia oceniť a robia všetko len vo svoj vlastný prospech, žiarlia a závidia, chcú dokázať svoju nadradenosť – sa vám snažia dokázať, že vy ste ten hlúpy. Prípadne vám chcú pripísať úplne nezmyselné pohnútky, aby vás znemožnili.

Podľa výskumov majú ľudia s vysokým IQ zvyčajne problém s rešpektovaním autorít. Kto bol alebo je autoritou pre vás?

Nie je to celkom tak. Opäť to závisí aj od charakterových vlastností človeka s vysokým IQ. Mohli by sme menovať viaceré osobnosti z histórie alebo aj súčasnosti, ktoré

urobili alebo robia veľa dobrého v prospech ľudstva, ale pre mňa sú najväčšími osobnosťami moja mama a stará mama, hoci už nie sú medzi nami. Obe boli veľmi inteligentné ženy s veľkou mierou empatie a tolerancie. Stará mama sa narodila v roku 1896 a maminca v roku 1924, obe sa dožili 89 rokov. Takže prežili svetové vojny, stará mama prekonala v roku 1918 aj španielsku chrípku, ktorá v tom čase skosila milióny ľudí. Mala veľkú túžbu študovať a dokonca jej ponúkli štipendium do Viedne – na tú dobu nezvyklé pre dievča. No jej otec a sestry odišli do Ameriky, tak sa musela starať o gazdovstvo a neskôr, keď mala vycestovať aj ona, vydala sa a bolo po študijných plánoch. Napriek ťažkému údely a práci sa samovzdelávala a tak napríklad zastavila šírenie tuberkulózy vo svojom okolí. Starý otec zastával funkciu vicerichtára a prispel k založeniu školy, v ktorej je dnes celoslovensky pôsobiace bilingválne gymnázium.

Svojim deťom tak pripravili určité intelektuálne zázemie a všetkým umožnili študovať. Mama si vždy

a za všetkých okolností zachovala svoju osobnosť. Za socializmu, napríklad, dvakrát odmietla vstúpiť do KSC. Dnes sa to zdá možno nepodstatné, ale v tých časoch to bol akt odvahy. Osobnosťou pre mňa je aj naša pani farárka Anna Polcková, ktorá je ochotná pomôcť každému, a hlásaním tolerancie a empatie je dobrým príkladom. Aj v nej sa vzácné snúbi inteligencia s empatiou.

Zvyčajne sa vysoké IQ u človeka prejaví už v útlom detstve – nadpriemerne inteligentné deti sú „iné“, vynikajú v kolektíve, skoro sa naučia čítať, písať. Kedy ste po prvý raz u seba vypozerovali „inakosť“ v tomto smere?

Ako dieťa som bola skôr samotár, aj keď som mala dvoch starších súrodencov. Veľa času som trávila s dospelými – práve s mamou a starou mamou, nechodila som ani do škôlky, čítať som vedela v piatich rokoch. Neskôr, keď som bola samostatnejšia a bola som u starej mamy na prázdninách, obchádzala som po dedine starých ľudí, súro-

dencov mojich starých rodičov, s ktorými som si mala čo povedať. Všeličo som sa dozvedela. So starou mamou sme večer namiesto televízora počúvali rozhlasové hry alebo si niečo čítali. Nechýbal mi detský kolektív.

Niektorí starí ľudia majú možno základné vzdelanie, a napriek tomu vynikajú akousi vnútornou múdrosťou (aj keď nie všetci, samozrejme – múdrosť nemusí automaticky bývať v šedinách). Vnímate rozdiel medzi múdrosťou a vedomosťami, vzdelaním?

Ideálny stav je, keď sa tieto vlastnosti navzájom dopĺňajú, ale taký nemôžete byť v dvadsiatke. Múdrosť najviac súvisí s inteligenciou, je však stavaná na životných skúsenostiach. Niektoré vedomosti, a teda aj vzdelanie sa dajú namerať, ale sú vám zbytočné, ak v nich nevidíte súvislosti a nevieťte ich použiť. A na to potrebujete práve múdrosť. Múdrosť obsahuje aj empatiu – múdry človek nikdy neublíži druhému, ale vzdelaný a inteligentný môže.

Je zaujímavé, že nadpriemerné inteligentné deti nemajú v škole vždy čisté jednotky – v niektorých predmetoch môžu byť dokonca štvorkári. Aké ste nosili domov vysvedčenie vy?

Výsledky v škole, žiaľ, vôbec nesúvisia s inteligenciou – ale ani so vzdelaním. Naš systém školstva je stále postavený na memorovaní a väčšina učiteľov pri skúšaní vyžaduje podať látku tak, ako bola prezentovaná nimi. Hodnotí sa aj sústredenosť – ak je inteligentné dieťa hyperaktívne a neobsedí, je považované za zlé a neposlušné, aj keď stíha sledovať preberanú látku. Preto sú často jednotkári v živote priemerní a tí, čo mali horšie známky, mimoriadne úspešní. Ono to všetko, samozrejme, závisí aj od ostatných povahových vlastností a talentov daného dieťaťa, nedá sa to zovšeobecniť. Takže tu nie je žiadna úmera. Inteligentné deti môžu mať najlepšie výsledky, ale aj naopak. Naozaj to najviac závisí od konkrétnych učiteľov a ich prístupu. Ja som takisto preto ma-

la v rôznych obdobiach rôzne výsledky. Bola som aj najlepšou žiačkou, aj som mala problémy so známami. Napr. keď som si niečo našťudovala v dostupnom vedeckom časopise o dinosauroch a napísala to do písomky, dostala som z nej štvorku, lebo v našich učebniciach to ešte nebolo a pani učiteľka o tom nepočula.

V minulosti bola bežnou predstava, že muži vynikajú inteligenciou nad ženami. Potvrďujú to aj novodobé výskumy? Súvisí inteligencia s pohlavím?

Tento názor vyplýval z patriarchálneho systému spoločnosti, ktorý u nás do istej miery funguje stále. Ak sa niekomu v minulosti poskytlo vyššie vzdelanie, boli to chlapci. Dievčatá z tzv. lepšej spoločnosti boli vedené skôr k umeniu, no a, samozrejme, k vedeniu domácnosti. To už nehovorím o chudobnejších rodinách, kde nemal možnosť študovať takmer nikto. Výnimočne dostali šancu so štipendiom výlučne chlapci. A pritom prvé ľudské spoločnosti boli matriarchálne. Počas celej histórie boli za mnohými udalosťami ženy, aj keď len v zákulisí. A mali sme aj zopár osvietených kráľovien, napr. Máriu Teréziu. Muži sa možno viac svojím IQ chvália, ale jeho rozloženie je u oboch pohlaví rovnaké.

Jedna z prednášok, ktorá odznela v rámci Mensy, mala zaujímavú tému: *Hlúpe veci, ktoré robia inteligentní ľudia. Čo medzi ne možno zaradiť?*

To je skôr taká zábavná téma. Takéto vtipné historicky zbiera doživotná čestná predsedníčka Mensy International Dr. Abbie Salny, ktorá bude mať tento rok 90 rokov a ešte sa zúčastňuje všetkých medzinárodných akcií Mensy po celom svete. Sú to historicky, ktoré spôsobila najmä roztržitosť. Napríklad to, keď jeden z mensanov chcel využiť čas pri čakaní na výmenu okna na aute. Staré mu vybrali a mal čakať polhodinu na nové, medzitým sa nad niečím zamyslel a potom sa rozhodol, že čas využije tak, že skočí do umývačky áut. Viete si domyslieť, ako to dopadlo (*smiech*). Ale to sú prípady, čo naozaj nesúvisia s inteligenciou.

Skôr to potvrdzuje príslovie – kôň má štyri nohy a predsa sa potkne.

Je výška IQ daná geneticky a nedá sa s ňou už nič spraviť?

Narodíte sa s istým potenciálom, ale to, či ho využijete a ako, sformuje vaše prostredie i vy sám. Mozog je ako sval – keď ho nepoužívate, zakrpatie. Preto nerada hovorím jedno konkrétne číslo IQ, pretože to je len výsledok nejakého testu, ktorý ste spravili v danom momente. Ak ho urobíte dobre, je jasné, že to IQ máte vysoké, ale v inej situácii by ste možno prišli k inému konkrétnemu číslu, či už vyššiemu alebo nižšiemu. Ak ten potenciál nemáte, nedá sa natréňovať dosiahnutie príliš vysokého IQ, ale môžete aspoň trochu zlepšiť myslenie a pohotovosť. No a ak ho máte, je dobré si ho udržiavať tvorivým myslením a kreativitou. Sú na to aj rôzne kognitívne tréningy.

Niektorí skutočne inteligentní ľudia sa v bežnom živote správajú ako „sociopati“, so značným pocitom nadradenosti nad „šedý“ priemer. Čím by mala byť inteligencia vyvážená, aby človek neškodil v konečnom dôsledku sebe aj svojmu okoliu?

Kto je taký alebo sa tak správa, potom nie je skutočne inteligentný. Môže mať vysoké IQ a môže byť aj vzdelaný. Ale chýba mu iná ľudská zložka – empatia, schopnosť vidieť súvislosti a tolerancia. A to je podľa mňa skutočná inteligencia.

Mensa, ktorej ste predsedníčkou, sa stretáva v Evanjelickom lýceu. Prečo ste si vybrali práve tento priestor?

Sú to unikátne historické priestory, kde v minulosti pôsobila intelektuálna elita nášho národa vrátane Ľudovíta Štúra. Je to v centre mesta, rovnako prístupné všetkým. Čo viac si môžete želať? Sme veľmi vďační, že si tieto priestory môžeťme pravidelne prenajímať.

Čo skrýva názov Mensa – aký je jeho preklad do slovenčiny?

Slovo Mensa znamená po latinsky okrúhly stôl. Takže podstatou založenia tejto organizácie v roku 1946 v Oxforde bolo umožniť ľuďom

s vysokým IQ rozvíjať sa a rovnocenne prezentovať svoje názory.

Prečo potrebujú inteligentní ľudia svoj vlastný spolok? Napr. v škole sa ukázalo ako dobré, ak sú v jednej triede žiaci nadpriemerní s podpriemernými – ťahajú ich k lepším výsledkom...

Ako som spomínala vyššie, je to o ďalšom rozvoji, o možnosti komunikovať s ľuďmi podobných záujmov, stále sa niečo nové naučiť. A takisto prinášať vzdelávacie aktivity celej spoločnosti. Na jednej strane je pravda, že je dobré slabšie deti integrovať s nadanejšími, aby ich ťahali hore, ale platí to aj opačne. Tie schopnejšie nie sú motivované a môžu zlenivieť alebo spriemernieť. Učiteľ musí byť naozajstná osobnosť, aby to vedel skĺbiť. Ak by sme nemali Mensu, mali by sme radšej každý večer pozeráť nejaký nekonečný televízny seriál, ako to robí väčšina populácie? Alebo by sme si večer sami doma niečo čítali? Aj tak sa dá, ale Mensa je pre ľudí, ktorí chcú byť aktívni. Už len samotnú existenciu Mensy

označujú za vyvyšovanie alebo elitárstvo práve pasívni a najmä netolerantní ľudia.

Aká je vaša osobná cesta k viere a aktívnej službe v zbore?

Z mamičkinej strany sme evanjelici niekoľko storočí. Veľa tu teda zohrala aj výchova a „stavovská“ hrdosť niekam patriť. Ale samotná hĺbka viery sa vyvíja vekom a tým, čím všetkým človek v priebehu života prejde. Celý život žijem v bratislavskom Starom meste a patrím k tomuto zboru, moje deti navštevovali Evanjelické lýceum (mladšia dcéra ešte stále), tak sa človek automaticky dostane do stredu diania a snaží sa sám pomôcť.

Osvietenstvo prinieslo pohľad na veriacich ľudí ako na nevzdelaných, pologramotných zadubencov.

Máte pocit, že inteligencia stojí v kontrapunkte voči viere? Je jej nápomocná, alebo je pre ňu skôr bremenom?

Žiaľ, aj ja sa niekedy stretávam s názorom, akoby náboženstvo alebo viera boli v rozpore s inteli-

genciou či vzdelaním. Je to práve názor netolerantných ľudí, ktorí majú úzky uhol pohľadu. Vari to u nich nie je slepá viera, keď veria každému „vedeckému“ názoru, hneď ako sa objaví? Alebo rôznym nezmyselným konšpiračným teóriám? Samozrejme, uznávam skutočnú vedu, ale aj jej názory sa často vyvíjajú a menia, čo je v poriadku; v čom sú však títo ľudia ďalej ako my? Áno, v mene viery a náboženstiev sa v histórii i súčasnosti napáchalo veľa neľudskosti a vojen. Ale je to chyba konkrétnych ľudí a najmä ich vodcov. Skutočná viera je predsa hlboký stav duše a mysle, pripúšťajúci, že veľa vecí nevieme. A že existuje niečo viac. Viera obsahuje aj nádej – bez nej je život prázdny a bezcieľny. A tolerancia k inému názoru by nemala chýbať ani veriacim, ani neveriacim.

Istý čas ste pracovali pre Rádio Slobodná Európa – ako ste sa k tejto práci dostali a čo obnášala?

Keď som bola pred 25-timi rokmi na študijnom pobyte v National Journalism Center vo Washingtone

D. C., súčasťou bola aj prax. A tak som sa dostala do vysielania Rádia Slobodná Európa (RFE). Mojm „tutorom“ v slovenskom vysielaní bol redaktor Miroslav Neovesky, hlboko veriaci človek, od ktorého som sa veľa naučila. Moja spolupráca tak pokračovala aj po návrate domov. S RFE som spolupracovala až do ukončenia slovenského vysielania v roku 2004.

Boli to rozhovory, samostatné príspevky, ale neskôr som aj veľa prekladala z rôznych zaujímavých tém. No a, samozrejme, všetko som si sama do vysielania načítala.

Čo vám dala, prípadne čo vám vzala niekoľkoročná stáž v Indii?

Keďže môj manžel bol do Indie „vyslaný“ medzinárodnou firmou, pre ktorú pracoval, potrebovala som sa uplatniť aj ja. Ako novinárka som preto pokračovala vo svojej profesii s prípravou príspevkov z diania v Indii. Myslím si – a teraz to myslím vo všeobecnosti –, že aj negatívna skúsenosť vám niečo dá, aspoň príležitosť zamyslieť sa. O strate sa dá hovoriť len vtedy,

keď svoj čas úplne premrháte nečinnosťou. Takže pobyt v Indii mi dal veľa. Je to krajina najväčších kontrastov; je tam všetko – od najväčšieho bohatstva po najstrašnejšiu chudobu. Od duchovna až po schopnosť useknúť dieťaťu ruku, aby viac vyžobralo. Človekom to dobre otrásie a uvedomí si, že naše problémy sú len žabomyšie vojny a ďakuje Bohu za všetko, čoho sa mu dostalo.

V cirkevnom zbore Bratislava Staré mesto ste presbyterkou pre prácu s mládežou. Akým spôsobom oslovujete mladých ľudí?

Keďže je Evanjelická základná škola/Evanjelické lýceum v našom „intraviláne“, spolupracujeme s deťmi odtiaľ, ale samozrejme robíme akcie pre všetky deti – či už patria do nášho zboru, alebo nie. Mimoriadne si cením prácu s deťmi našej pani farárky Eriky Hlačkovej, ktorá vie, ako ich motivovať predovšetkým aktívnou účasťou na vystúpeniach i stretnutiach. Detské služby Božie, ktoré bývajú raz za mesiac, sú vždy plné. Obe

pani farárky pracujú aj s mládežou, takže o duchovný rozvoj je postarané. V spolupráci pripravujeme aj v tomto období niekoľko zaujímavých podujatí – napr. vytvorenie živej reťaze, aby sme spojili všetky bývalé i súčasné budovy Evanjelického lýcea a upozornili aj verejnosť na našu históriu i súčasné poslanie.

Nedávno sa v Liptovskom Mikuláši konala konferencia mestských zborov V šedej zóne mesta.

Akou cestou by sa mal cirkevný zbor uberať, aby zvesť evanjelia odovzdával spôsobom, ktorý je relevantný a účinný v dnešnej dobe?

Šírenie nielen duchovnej, ale aj kultúrnej úrovne a historického odkazu ECAV. Byť otvorení nielen členom zboru, ale aj širšej verejnosti, ktorá tu takisto môže nájsť miesto svojho duchovného naplnenia i viery. Jedine tak sa môže naša cirkev v tejto turbulentnej dobe, plnej neistoty, nielen udržať, ale aj rásť. A dokázať, že má významné miesto v našich životoch. ■

VYJDIME VON – VOJDIME DNU

(Konferencia Cirkvi bratskej, Bardejov, 8.–9. máj)

VYJDIME VON VOJDIME DNU

BOHUSLAV PIÁTKO

Mám pocit, že približne týmito – na prvý pohľad navzájom si odporujúcimi slovami – možno charakterizovať to, čo delegáti na tohtoročnej konferencii Cirkvi bratskej (CB) v Bardejove (8.–9. mája) hlasovaním odobrili. Smer, ktorým sa má cirkev uberať v nasledujúcom období.

Priority

Keď sme – približne pred siedmimi rokmi – uvažovali na stránkach Dialógu pod názvom *Kam kráčaš, Cirkev bratská* o tom, či cirkev má alebo nemá mať víziu svojho smerovania, viacerí účastníci besedy konštatovali, že cirkev nepotrebuje víziu svojho napredovania, lebo tá je vlastne daná samotným jej poslaním. Prešlo pár rokov a v cirkvi sa spustila diskusia o prioritách cirkvi (čo je, podľa mňa, len skonkretizovanie pojmu vízia). Na minuloročnej konferencii sa o sformulovanie priorít pokúsilo vedenie cirkvi, no delegáti konferencie tento návrh neodsúhlasili a poverili Radu, aby trochu inak poňala naplnenie termínu „priorita“ a predovšetkým, aby sa na túto tému rozbehla celocirkevná diskusia. Tu treba povedať, že vlaňajší návrh Rady bol skôr poznačený ekonomikou ako ideami. Navrhnuté priority mali mať prioritu predovšetkým z hľadiska finančnej podpory zo strany cirkvi. Na jeseňnom stretnutí zástupcov všetkých zborov v Liptovskom Mikuláši vzišla z celodennej diskusie jedna sformulovaná priorita, ktorá sa zmestila do troch slov: **ZAKLADANIE NOVÝCH ZBOROV.**

Priznám sa, už vtedy sa mi to zdalo zvláštne a v duchu som sa pýtal: má Cirkev bratská na to? Má charizmatických a prirodzene misijne vybavených ľudí na naplnenie takéhoto zámeru? Prečo práve nové zbory, keď sa viacero existujúcich zborov pohybuje na hranici zániku? Aspoň časť opodstatnenosti týchto otázok potvrdil po návrate z Celosvetovej konferencie evanjelických cirkví v Mexiku vtedajší predseda RCB Ján Henžel. Priniesol myšlienku nie expanzie/rozširovania cirkvi do nových zborov (alebo nielen), ale revitalizácie, obnovenie života v už existujúcich zboroch. V návrhu na uznesenie č. 4 o prioritách Cirkvi bratskej delegáti konferencie odsúhlasili takéto znenie:

Rozširovanie cirkvi do nových oblastí

Obnova zborov

S konštatovaním: „Túto diskusiu nepovažujeme za ukončenú... Naďalej teda bude treba diskutovať najmä o možnostiach a spôsoboch naplňania, ale aj o iných prioritách, ktoré sa v diskusii objavili.“

Tu treba ešte spomenúť, že konferencia odsúhlasila vznik nového odboru pre zakladanie zborov, kde sa predsedníctva ujal tajomník Rady CB v ČR Tomáš Grulich.

Don Oleson, zástupca čestného zboru Cirkvi bratskej (First Evangelical Church in Rockford, USA) a Ján Henžel.

Nové zbory

Informáciu o snahách Ervina Mittelmanna v jeho misijnej práci v Košiciach sme priniesli v aprílovom čísle Dialógu.

Uznesením č. 5 konferencia udelila súhlas na založenie misijného zboru MOZAIKA v Košiciach s predpokladom jeho vzniku v priebehu 6–8 mesiacov.

To je dobrá správa a určite aj ohodnotenie a povzbudenie pre Ervina Mittelmanna a jeho spolupracovníkov v Košiciach. Modlime sa zaňho i za ľudí, ktorých oslovuje. Nech zrno padá do úrodnej pôdy.

Už v minulom čísle sme písali, že do rodiny zborov Cirkvi bratskej pribudol aj, svojím spôsobom, zvláštny subjekt: Čestný zbor. Tento status udelila konferencia

zboru First Evangelical Free Church v Rockforde, Illinois, USA.

Poriadok Cirkvi bratskej

Tu stačí asi iba povedať, že nový Poriadok Cirkvi bratskej sa v detailoch mení, dopĺňa a ošetruje tak, aby bol dobrým cestovným poriadkom pre cirkvi a zbory.

Nové vedenie Cirkvi bratskej

Na minuloročnej konferencii bolo zvolené nové vedenie cirkvi a ako to býva zvykom, tento rok sa ujíma vedenia cirkvi.

Nová rada Cirkvi bratskej na Slovensku bude v nasledujúcom období pracovať v zložení:

Štefan Evin (predseda), Ján Henžel (tajomník), Miroslav Moravský (podpredseda), Martin Jurčo, Peter Prištiak, Slavomír Poloha a Rastislav Števko (členovia). Od tohto funkčného obdobia je funkcia tajomníka RCB neplatená, naopak platená je nová funkcia – riaditeľ kancelárie Rady CB, ktorým sa stal Jakub Kintler. Apoštol Pavol vám odkazuje:

„Dávajte pozor na seba i na celé stádo, v ktorom vás Duch Svätý ustanovil..., aby ste pásli Božiu cirkev, ktorú si získal za cenu vlastnej krvi.“ (Sk 20, 28)

KTO JE PÁNOM CIRKVI BRATSKEJ

JÁN HENŽEL

Vážení delegáti Konferencie, Keďže je toto moja posledná predsednícka správa, dovoľte začať ju niekoľkými osobnými slovami. V Rade Cirkvi bratskej slúžim už asi 27 rokov aj s jednou prestávkou. Ostatných 10 rokov ako jej predseda. Prvý pocit, ktorý pri týchto číslach mám, je vďačnosť za vašu lásku, dôveru a trpezlivosť, s ktorou ste ma až doteraz niesli.

Keď som do tejto funkcie nastupoval, vo viacerých zbory som povedal, že mi budú chýbať pravidelné modlitby, ktoré levický zbor za svojich kazateľov vysielal. Viackrát ste mi potom pri rôznych návštevách povedali, že sa za mňa modlievate. Veľmi vám za to ďakujem. V práci predsedu mi chýbali niektoré dôležité dary, ktoré sú pre túto službu potrebné. Nechýbali však slabosti, omyly, ba ani hriechy, ktorých som sa

pri tom dopustil. Je mi veľmi ľúto, že som tým znevážil meno svojho Pána Ježiša Krista a poškodil dielo evanjelia medzi nami. Za to prosím o odpustenie.

Ďakujem, že som smel pokračovať v diele br. Ciešara, Fazekaša, Betinu a Oravca. Teraz, keď podávam štafetu br. Evinovi, teším sa, že ak dá Pán, ešte 4 roky budeme úzko spolupracovať. Jemu aj vám sľubujem, že mu chcem byť oporou a povzbudením ako svojmu predstavenému v službe.

Teraz mi dovoľte ešte raz obrátiť pozornosť od seba k spoločenstvu našej Cirkvi bratskej.

Šéfredaktor Brány uvádza novú rubriku príspevkov a diskusie o Cirkvi bratskej týmito slovami: „V ostatnej dobe stále s väčším údivom objavujem, ako veľmi sa zväčšuje šírka predstáv o tom, čo je Cirkev bratská. Na mnohých miestach už ani nevieme, čo sme ako cirkev

zač. Je to škoda.“ Dodávam, že je to nielen škoda, ale ohrozuje to našu samotnú existenciu. Preto svoju poslednú predsednícku správu budem venovať otázke, kto je pánom Cirkvi bratskej.

Na jednej strane je odpoveď jednoduchá a zrejmä: Hlavou, a teda pánom Cirkvi bratskej je Ježiš Kristus. Toto o sebe vyznáva každá kresťanská cirkev. Inak by nebola ani cirkvou, ani kresťanskou. Boh je teda Pánom cirkvi bez ohľadu na to, či si to uvedomujeme alebo nie, či to uznávame alebo nie. Ak by nebol zvrchovaný nad všetkým a neobmedzený ničím, tak by nebol Pánom, Hospodínom. On vládne všetkým a ovláda všetko. Predpokladám, že o tomto v Cirkvi bratskej nepochybuje nikto.

Väčšina otázok, s ktorými sa však neustále musíme vyrovnávať, sa točí okolo autority. „Kto má právo povedať, čo musíme robiť? Čo je pravda, podľa ktorej máme žiť? Kde nájdeme odpoveď na túto či tamtú otázku? A pod.“ Podľa toho, komu alebo čomu prisudzujeme právo odpovedať na takéto otázky, môžeme rozlišovať štyri typy kresťanstva:

-
- Biblické
- Inštitučné
- Zážitkové
- Rozumové

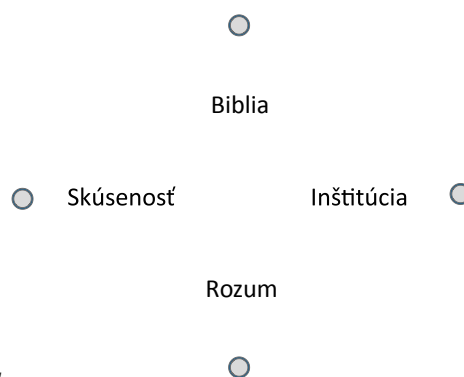
Sú medzi nami ľudia, ktorí sa usilujú chápať svoj život a žiť ho podľa toho, čo hovorí Biblia. Bibliu totiž považujú za konečnú autoritu vo všetkých záležitostiach viery a života. Cirkev bratská vyznáva: „Písmo sväté ako Božie slovo je jediným meradlom a autoritou našej viery a nášho života (2Tim 3, 16; 2Pt 1, 21). Mimo neho neuznávame žiadne doplnky, ktoré by mali rovnakú autoritu, vážnosť a úctu.“ Okrem toho každý z členov Cirkvi bratskej verejne sľuboval, že „prijíma Písmo sväté za jediné pravidlo svojej viery a života.“ Toto sa však ľahšie vraví, ako spraviť.

Druhý typ kresťanov považuje učenie a tradíciu Cirkvi bratskej, do ktorej patria, za autoritatívne pre svoj život. Ak sa o niečom uzniesla Konferencia, rozhodla Rada či staršovstvo, tak to prijímajú a prispôbujú sa tomu ako svojej autorite.

Tretia skupina chce byť vedená viacej svojou osobnou skúsenosťou s Bohom. Svoj kresťanský život chcú spravovať podľa konkrétneho usmerňovania od Duha Svätého.

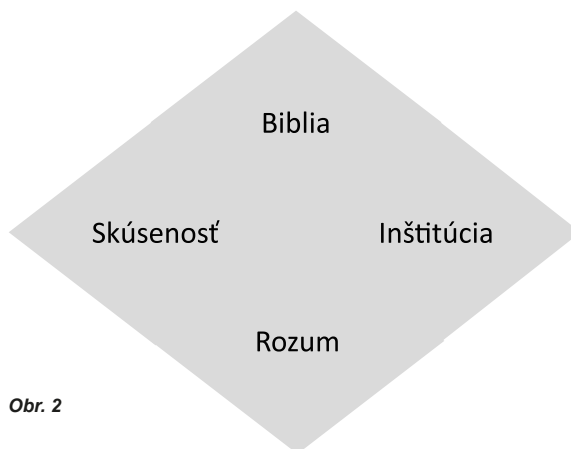
Štvrtá skupina zakladá svoje porozumenie Boha a jeho požiadaviek na ľudskom rozume. Prijímajú a konajú to, čo je rozumné, zmysluplné a inteligentné. Každý z týchto štyroch typov vychádza z toho, ako chápe Boha. Prvý typ vychádza zo svojho porozumenia Boha, ktorý hovorí. Boh sa nám dáva poznať svojou rečou. My ho môžeme poznať iba z toho, čo nám o sebe povedal.

Druhý typ kresťanstva chápe Boha poriadku, ktorý si zhromažďuje svoj ľud, aby žil vo vzájomnej jednote. Tretí typ je presvedčený, že Boh stále zasahuje a koná v našom živote a my aj v súčasnosti môžeme prežívať jeho bezprostredné usmerňovanie. Štvrtý typ má Boha rozumného, zmysluplného a pravdivého. Mohli by sme ich znázorniť obrázkom č. 1.

Obr. 1

Je len prirodzené a správne, že všetky štyri typy majú svoje miesto v Cirkvi bratskej. Veď Boh má všetky tieto vlastnosti. Preto sa každá naša teologická pozícia týka aj Biblie, aj inštitúcie, aj skúsenosti, aj rozumu. Pri autorite teda nejde o jednotlivé oddelené body tak, ako ich znázorňuje obrázok 1, ale o oblasti autority tak, ako ich vystihuje obrázok č. 2.

Obr. 2

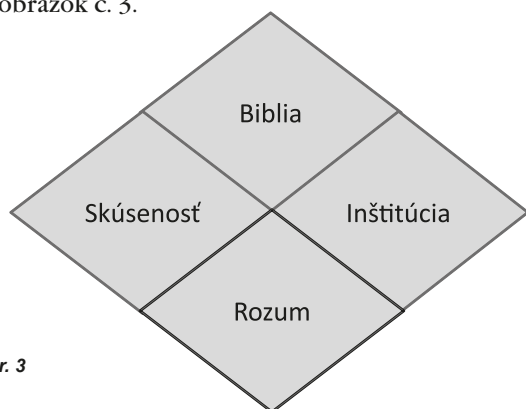
Medzi jednotlivými autoritami či zdrojmi pravdy je spojitosť. Veď pri čítaní Biblie používame svoj rozum, aby sme jej rozumeli, ako aj svoju skúsenosť, aby sme ju uplatnili vo svojom živote. Hoci má Cirkev bratská ešte iba 130-ročnú tradíciu, pre podporu svojho stanoviska sa odvolávame na vyznania a poriadky z jej začiatkov, ako aj na stanoviská A. Adlofa, F. Urbánka, F. Ciesara, L. Fazekaša či iných otcov našej cirkvi. Ale aj tí, pre ktorých nie je Biblia konečnou autoritou, sa odvolávajú na rôzne jej výroky a tvrdia, že Biblia je pre nich podstatnou. Veď všetci veríme – alebo aspoň hovoríme, že veríme – v autoritu Biblie. Ak ku tomu ešte pridáme „teologických motýľov“, ktorí ľubovoľne prelietavajú z jedného kvetu (duchovnej osobnosti) na druhý, či dokonca z jednej lúky (spoločenstva) na inú, tak nie div, že výsledkom je chaos. Preto je medzi nami čoraz viacej rôznosti a stále menej jednoty.

A tak vzrastá medzi nami počet tých, ktorí takúto rôznosť či chaos vítajú postmoderným východniarskym heslom: „I tak še da, i tak še da!“ A tak inštitucionalisti tvrdia, že predsa aj Bibliu nám dala Cirkev. Charizmatici zdôrazňujú, že ten istý Duch, ktorý nás vedie a usmerňuje dnes, je aj autorom Biblie. Raciona-

listi pripomínajú, že Biblia vždy bude rozumná, lebo Boh je rozumný.

Toto všetko sú však zastieracie manévry. Výsledkom týchto argumentov je to, že autorita Biblie sa postupne znižuje. Keď Bibliu podriadime ktorejkoľvek z týchto sfér, alebo keď ju roztopíme vo všetkých, tak prestane hovoriť svoju vlastnú zvesť a stane sa iba pečiatkou, ktorou budeme potvrdzovať svoje vlastné názory a schvaľovať svoje vlastné zámery.

Medzi jednotlivými oblasťami vplyvu či autority musíme preto rozlišovať hranice tak, ako to znázorňuje obrázok č. 3.

Obr. 3

Opakovane sa totiž dostávame do situácie, keď si musíme vybrať medzi týmito autoritami. Čo urobíme, keď sa náš zážitok nezrovnáva s Písmom? Ako sa rozhodneme, keď náš rozum nesúhlasí s *Poriadkom Cirkvi bratskej*? A čo vtedy, keď sa nám Biblia zdá iracionálna a nedáva nám zmysel, aby sme bránili homosexuálne orientovaným ľuďom uspokojovať ich náklonnosť? Poslúchneme svoje svedomie, alebo Božie slovo?

Aj tí, ktorí sa tomu všemožne bránia, v takýchto situáciách natiahnu hraničnú čiaru. Preto v rámci nášho diagramu jednotlivé oblasti autority musia mať hranice. V konečnom dôsledku jedna z týchto autorít bude určovať všetky ostatné. Tá obmedzí všetky ostatné autority, keď si navzájom konkurujú. A ony si nevyhnutne konkurujú.

Ba vlastne sa ani nejedná o štyri rôzne autority, ale iba o dve. Ide o Božiu autoritu, zjavenú a zaznamenanú v Biblii, oproti ľudskej autorite v troch formách – v ľudskom rozume, ľudských zážitkoch a ľudských inštitúciách. Ide o presadenie konečnej a úplnej autority Boha proti odvekej ľudskej túžbe zbaviť sa Božej vlády a určiť si svoju vlastnú cestu. Všetky tri alternatívne autority – naše city, náš rozum, aj naša cirkev – sú dobrými Božími darmi. Neustále sme však v pokušení nafúknuť ich a posadiť na trón, kde nikdy nemali byť.

Každá kresťanská cirkev uznáva – alebo aspoň hovorí, že uznáva – autoritu Biblie. Od čias Reformácie však vieme, že autorita Biblie sa nezachová, ak nebude mať autoritu zvrchovanú (*sola Scriptura*). Hoci uznávame podriadenú úlohu rozumu, skúsenosti aj inštitúcie pri porozumení a uplatnení Písma, je nevyhnutné zachovávať zvrchovanú autoritu Biblie pre náš život. Ona je totiž jediným spoľahlivým zdrojom pravdy, jediným spoľahlivým sprievodcom k pozna-

niu Boha. Tie ostatné sú lampami nato, aby osvetľovali cestu, ale nie nato, aby sme sa o ne opierali.

Práve sa začala diskusia o službe žien v Cirkvi bratskej. Som presvedčený, že jadrom tejto diskusie nebude a ani nemá byť hodnota žien pred Bohom ani pred ľuďmi, ani ich obdarovanie a schopnosti pre službu. Aj v tejto otázke bude rozhodujúce to, či Biblia znamená to, čo hovorí, alebo pre nás už neznamenať to, čo hovorí.

Biblia je dostatočná na to, aby sme vedeli všetko, čo potrebujeme pre zbožný život, a to v každom čase aj v každej kultúre, až kým sa Pán nevráti. Ak Biblia nedáva na niečo odpoveď, tak môžeme urobiť, ako považujeme za vhodné. Ak nás učí naša tradícia, osobná skúsenosť či racionálna reflexia čokoľvek, čo presahuje Písmo, tak to nie je nevyhnutné pre kresťanský život. Takými vecami nesmieme zväzovať svedomie iných kresťanov. V tom nech Cirkev bratská zostane „cirkvou stredy.“

Biblia nie je len autoritatívna. Len Biblia je autoritatívna! Kto je pánom Cirkvi bratskej? – Boh, lebo on sa identifikuje ako náš Pán (Ex 20,1–2). Božia autorita je absolútna. To znamená, že by sme o nej nemali pochybovať. Apoštol Pavol píše – *Abrahám nezapochyboval v neviere o Božom zaslúbení* (Rim 4, 20). Často bol v takom pokušení, ale držal sa Božieho autoritatívneho slova, aj keď mu všetky zmysly dokazovali opak. A tak by sme mali konať aj my.

Keď hovoríme, že Božia autorita je absolútna, tak to znamená, že zahŕňa všetky oblasti ľudského života. Pavol hovorí: *Či teda jete, alebo pijete, alebo čokoľvek robíte, všetko robte na Božiu slávu* (1Kor 10, 31). On má právo hovoriť do každej oblasti nášho života.

Pánom Cirkvi bratskej je Ježiš Kristus, o ktorom sa z Biblie dozvedáme toto: *On je obraz neviditeľného Boha, prvorodený všetkého stvorenia. Veď v ňom bolo stvorené všetko na nebi i na zemi, viditeľné i neviditeľné, tróny i panstvá, kniežatstvá a mocnosti, všetko je stvorené skrze neho a pre neho. A on je pred všetkým a všetko pretrváva v ňom. On je hlavou tela, Cirkvi. On je počiatok, prvorodený z mŕtvych, aby tak mal vo všetkom prvenstvo. Veď Boh chcel, aby v ňom prebývala všetka plnosť a aby skrze neho a v ňom zmieril všetko, čo je na zemi i v nebesiach, keď nastolil pokoj preliatím jeho krvi na kríži* (Kol 1, 15–20). On nás opakovane vyzýva: *Ak ma niekto miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať* (Jn 14, 21,23; 15, 10, 14 a iné). Aj nás sa pýta: *Prečo ma oslovujete Pane, Pane, a nerobíte to, čo hovorím?* (Lk 6, 46)

Kiež by sa teda aj pri nás splnila veľkňazská modlitba nášho Pána Ježiša Krista: *a oni zachovali tvoje slovo!* (Jn 17, 6)

Nech Pán žehná Cirkev bratskú! ■

KREŠŤANIA A SOCIÁLNA SLUŽBA

Zastavenie pri 25. výročí založenia Betánie na Slovensku

V sobotu 26. septembra si chceme pripomenúť výročie založenia diakonického združenia Betánia. Hlavnú časť dňa vyplní odborná konferencia s názvom **Krešťania a sociálna služba**. Programom konferencie, na ktorú pozývame aj zástupcov iných kresťanských poskytovateľov sociálnych služieb zo Slovenska, Českej republiky, Nemecka a Holandska, bude spoločné hľadanie odpovedí, aká je pridaná hodnota cirkevných sociálnych služieb, akou cestou sa uberajú, s akými problémami sa v súčasnosti stretávajú, ako nesú svoju pôvodnú myšlienku služby iným. Zameriame sa tiež na prepojenie lokálneho zboru a sociálneho zariadenia, dobrovoľníctvo a vzájomné obohatenie z praktickej i duchovnej služby blíznym. Súčasťou konferencie budú workshopy na aktuálne vybrané sociálne témy.

Večer sa uskutoční benefičný koncert na podporu všetkých projektov Betánie. V rámci tohto večera predstavíme pripravovanú knihu vydavateľstva Porta libri. Kniha kresťanskej autorky má poslávať tým, ktorí sa starajú o dlhodobých chorých seniorov či iných na pomoc odkázaných príbuzných. Počas celého dňa si budete môcť pozrieť výstavu obrazov a výrobkov našich klientov.

Srdečne pozývame všetkých, ktorých táto problematika zaujíma, ktorým je blízke dielo Betánie, alebo sa staráte o vlastných členov rodiny. Program konferencie nájdete na www.betania.sk. Prihlásiť sa môžete elektronicky [Anne Andréovej dzspravca@gmail.com](mailto:AnneAndreev@dzspravca@gmail.com), alebo poštou na adresu zboru Cirkvi bratská, 811 08 Bratislava, Cukrová 4.

ZO SVETA

Zo zahraničných zdrojov vybrali a preložili
LUCIA BECHNÁ a JOSÉ CALVO

V **Južnej Baptistickej Cirkvi** v Amerike sa nedávno udiali veľké zmeny pravidiel, pre misionárov tejto cirkvi. Predošlé pravidlá z roku 2005 považovali kandidátov, ktorí hovorili jazykmi, alebo boli pokrstení v zboroch s iným pohľadom na krst ako baptistickým za nevhodných. V dobe ustanovenia týchto pravidiel sa cirkvi snažila ochrániť ich misionárov od príliš charizmatických praktík, ktoré sa vtedy stávali populárnymi, keď mnoho misionárov vyhlasovalo, že dostali priame zjavenie od Boha. Nové zjednodušené pravidlá dovoľujú rozprávanie v jazykoch v rámci správneho uchopenia tohto daru a povoľujú tiež kandidátov, ktorí boli pokrstení ponorením.

V **30-miliónovom Nepále** je asi 1–3 percentá kresťanov. Počas zemetrasenia, ktoré krajinu nedávno zasiahlo však zaniklo veľa kresťanských zborov, ktoré mali v čase zemetrasenia práve bohoslužby. Napriek tomu, tie, čo zostali sa snažia pomáhať. Napríklad, Zbor *Evanjelium pre Áziu* v spolupráci s bývalým premiérom zadovážil 1 000 vriec ryže a ďalších základných potrieb pre zasiahnutú rodinu. Kresťania aj misionári poskytli útočisko pre deti zo zničených domovov, kde sa im snažia vytvoriť aspoň minimálne podmienky na život.

Tento mesiac bolo **60. výročie výrobenia Hammond orgánu**, elektrického orgánu, ktorý bol lacnejšou alternatívou ku klasickému kostolnému píšťalovému orgánu. Tento nástroj bol revolučným zvratom v gospelovej hudbe vďaka svojmu živému a veselému tónu.

Chválova skupina **Hillsong United**, o ktorej práve natočili film, ktorý bude mať premiéru na jeseň, vydala nový album koncom mája. Nazvali ho *Empires* a chcú, aby pri jeho počúvaní kresťania vnímali nielen *materiálny svet, ale aj svet tajomného Božieho kráľovstva*, ktoré nevidíme na prvý pohľad. ■

FESTIVAL ŽIVOTA

11.–12. septembra 2015 v Bratislave.

Festival Života sa každý rok koná v inom štáte. Za posledné roky sa konal v Izraeli, Litve, Estónsku, Poľsku. Organizuje ho David Hathaway ministry

TENTO ROK SA BUDE KONAŤ NA SLOVENSKU V BRATISLAVSKEJ INCHEBA EXPO ARÉNE.

Na festivale je hlavným bodom programu kázanie evanjelia, ktoré bude znieť z úst anglického evanjelistu Davida Hathaway, ktorý sa bude modliť aj za chorých.

Podujatie bude zamerané hlavne pre neveriacich/nespasených ľudí (našich priateľov, rodinu, kolegov, spolužiakov, susedov, ...)

Preto budú na festivale účinkovať známi umelci – či už hudobné skupiny zo Slovenska, alebo zahraničia, športovci, alebo známe tváre, ktoré sú buď veriace, alebo morálne čisté a majú pozitívny vzťah ku cirkvi.

NÁHĽAD DO HRANÍC SLOBODY A ZODPOVEDNOSTI

ZUZANA GAVOROVÁ

ZUZANA GAVOROVÁ Mgr.

Je doktorandkou na katedre etiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a zameriava sa najmä na tvorbu britského spisovateľa, akademika a apologéta C. S. Lewisa a jeho poňatie lásky a utrpenia. Je členkou zboru Cirkvi bratskej v Žiline.

Za prirodzený ľudský atribút možno považovať neustálu snahu o zmenu, rast či zdokonaľovanie samého seba. Príležitosťou pre vnútornú premenu a zadávanie predsavzatí sú zvyčajne životné míľniky, medzi ktoré patria napríklad narodeniny, ukončenie štúdia, zmena práce, manželstvo, sťahovanie sa do iného mesta, zboru, krajiny... V poslednej dobe ma popri tradičných predsavzatiach, spojených s duchovným životom, vzdelaním či zdravším životným štýlom, z mnohých strán prekvapilo predsavzatie netradičné, ktorým je „dokázať povedať nie“. Postupom času som si uvedomovala, že ide o veľmi dôležitú schopnosť, ktorá vôbec nie je sebeckou a drzou, ako by sa mnohým ľuďom na prvý pohľad mohlo zdať. Niektorí z kresťanov s ňou majú – v duchu pokory a služby – problém a podliehajú tendencii so sebazaprením vo všetkom súhlasiť a podriaďiť sa. To však v niektorých prípadoch vôbec nemusí byť Bohu milou cnosťou, ale naopak – len poskytnutím priestoru iným pre zneužívanie, manipuláciu, lenivosť a v konečnom dôsledku pre hriech. Pán Boh nám napokon daroval život a zdravie, ktoré sa máme snažiť chrániť, a nie ničť. Sebazapieranie a pokora sú namieste, no je potrebné zamyslieť sa, či v danej situácii nie je naše kresťanstvo alebo benevolentná, „mäkká“ osobnosť skôr zneužitá „v mene vyššieho cieľa“. Rovnako by sa však naše NIE nemalo stať výhovorkou pre odmietnutie dôležitej, potrebnej služby, pomoci v núdzi alebo manipuláciu niekoho ďalšieho.

Pri skúmaní danej problematiky mi bola odporúčená kniha *Hranice* od amerických kresťanských psychológov Dr. Henryho Clouda a Dr. Johna Townsenda, ktorí pôsobia v psychologickom centre na klinike v Kalifornii. Kniha, vychádzajúca nielen z výskumu, no najmä z dlhoročnej praxe autorov, po prvýkrát vyšla v roku 1992 a doteraz sa teší veľkej popularite medzi čitateľmi po celom svete. Ponúka zaujímavé po-

hľady na slobodu a zodpovednosť človeka a kresťanský ponor do praktických situácií v živote nielen v cirkevnom, no tiež v pracovnom či rodinnom prostredí. Vzhľadom na to, že kniha ponúka mnoho hodnotných myšlienok a námetov na zamyslenie, rozhodla som sa rozobrať len niekoľko z nich.

Pomyselné hranice v jednotlivých oblastiach života pomáhajú človeku definovať samého seba a ponúkajú mu nevyhnutnú možnosť voľby, čím mu poskytujú slobodu v rozhodovaní a konaní. Ako hovorí podtitul knihy, správne a zdravo vytvorené hranice by mali človeku umožniť povedať úprimné ÁNO, no rovnako aj slobodné NIE bez výčitek svedomia.

Pre niektorých ľudí sa môže zdať problém povedať NIE v správnej situácii nepochopiteľnou banalitou a nikdy s niečím podobným problém nemali. Pre mnohých z nás však ide o niečo veľmi náročné, a v niektorých prípadoch priam nemožné. Prvá skupina ľudí dokáže bez zaváhania odmietnuť naliehavý telefonát internetového predajcu, vysvetliť tulákovi, že mu nemôže prispieť ťažko zarobenými peniazmi, ktoré by on vzápätí šiel prepíť, nenechá sebou manipulovať a meniť plány preto, že niekomu inému to tak momentálne vyhovuje, chodí všade načas, váži si seba samého rovnako ako iných a dokáže prebrať zodpovednosť za svoje rozhodnutia a ich následky. Druhý spomínaný typ človeka, ktorý má problém so stanovením si pevných hraníc, často aj nechtiac prijme ponuku, ktorú neskôr oľutuje; venuje energiu a čas tomu, aby zmiernil následky alebo napravil to, čo spôsobil, je veľmi ľahko manipulovateľný, mení svoj názor a často nevedome, alebo aj vedome manipuluje inými, nechá si ubližovať, alebo sám ubližuje iným. Tento človek nedokáže naplno využiť slobodu, ktorú mu Boh dáva a maskuje to takým spôsobom, že za to viní iných a stavia sám seba do pozície obete ľudí alebo okolností.

Pojem hranice autori uvádzajú najmä v zmysle ohraňovania našej osobnosti, duše, v zmysle súkromného majetku, ktorý nám Boh ako stvoriteľ zveril; spolu so slobodou a slobodnou vôľou, ktorá je našim bezvýhradným majetkom a nie je nikto, kto by nás o ňu mohol bez nášho súhlasu pripraviť.

„V skutočnosti tieto hranice definujú vašu dušu a pomáhajú vám ju chrániť a udržiavať v dobrom stave.“ (Cloud, Townsend, 2007, s. 23).

Autori sa odvolávajú na verše z Biblie: „Nado všetko, čo treba strážiť, stráž svoje srdce, lebo z neho pochádza život.“ (Príslovia 4, 23).

Podľa Clouda a Townsenda sú hranice nevyhnutnou ochranou našej individuality a zároveň prostriedkom na jej zveľaďovanie, osobnostný a duchovný rast. Keď si dostatočne chránime – a tým pádom aj vážime – sami seba, môžeme oveľa lepšie pomáhať aj iným k tomu, aby sa naučili spoznávať seba a svoju hodnotu ako danú a naplnenú v Bohu a byť dostatočne odolní voči tlaku a manipulácii okolia. Je však dôležité vedieť, kde sa naša sloboda začína a kde končí a hraničí so slobodou niekoho iného, aby sme sa sami nestali zneužívajúcimi a manipulujúcimi.

Jednou z foriem hraníc sú slová, ktoré dokážu raniť i pomôcť. Podľa autorov je najužitočnejším slovom v tomto prípade konfrontačné slovo NIE, ktoré, keď je správne použité v kontexte lásky k blížnemu, pomôže obom stranám napriek tomu, že na prvý pohľad to môže pôsobiť inak.

„Najjednoduchším slovom, ktoré vytvára hranicu, je slovo NIE. Vďaka nemu ostatní vedia, že existujeme oddelene od ostatných a že vieme prebrať zodpovednosť za samých seba. Celou Bibliou sa vinie téma, ako jasne povedať nie alebo áno.“ (Cloud, Townsend, 2007, s. 27).

Dovoliť si celkom nesúhlasiť s tvrdením, že slovo NIE je tak jednoduché, respektíve pripojiť, že ide o najjednoduchšie slovo, ktoré je však niekedy veľmi ťažké vysloviť. Je to najmä preto, lebo človek je niekedy mylne presvedčený, že jeho NIE druhého človeka rani alebo mu znepríjemní vzťah a často ho môžu sprevádzať výčitky svedomia. Len málokto si uvedomí, že toto krátke slovo môže, naopak, pomôcť stať si za svojím, budovať hranice a porásť nielen nám, ale aj konfrontovanému človeku. Bolo by predsa zvláštne a stagnujúce žiť vo svete, kde s vami každý bez váhania súhlasí, nezamýšľa sa nad inými možnosťami a neobohatí nás o svoj vlastný postoj.

Mnohí kresťania si nesprávne interpretujú pravdu v láske, ktorá – aj keď šetrným spôsobom – musí zostať vždy len pravdou a nie len predstieranou vľúdnosťou. Ľudia sa musia naučiť prijať pravdu, kritiku i konfrontáciu a rovnako by ju mali dokázať v láske aj poskytnúť. „V láske“ neznamená surovo a bezmyšlienkovito, no berúc ohľad na druhého človeka a snažiac sa o jeho dobro a budovanie. Milovať svojich blížnych neznamená byť milí, no byť pravdiví, úprimní a dať tomu druhému to, čo práve potrebuje, aj keby to mala byť príučka v podobe napomenutia alebo odmietnutia. Hranice nie sú sebecké ani kruté, sú však nevyhnutné a obojstranne nápomocné. Slobodu milujúci Boh, ktorý nám káže, aby bolo naše ÁNO skutočným ÁNO

a NIE skutočným NIE, si viac váži úprimné NIE, ako sebazapierajúce, povrchné a následne trucovité ÁNO.

Hranice nie sú mienené pôsobiť ako zbraň alebo dokazovanie svojej moci nad inými, ale skôr ako pomoc a opora pri budovaní osobnosti človeka. Pokiaľ človek dokáže tieto hranice správne využívať, môžu byť jeho veľkou ochranou a zároveň školou zodpovednosti, pretože vedome konáme na základe svojho slobodného rozhodnutia a tým pádom nemôžeme za následky viniť niekoho iného. Pri stanovovaní si hraníc je podľa autorov jednou z prvých a najdôležitejších vecí uvedomiť si, že ako dospelí zdraví jedinci sme za seba výlučne zodpovední my sami a nikto iný. Tak, ako majú deti vo zvyku ohradzovať sa svojimi právami, no nehladiť na následné zodpovednosti, aj dospelý človek by sa občas rád zbavil svojej zodpovednosti a vyhovára sa na iných, no pokiaľ ide o práva, nenechá sa o nič ukrátiť. Je tu však skutočnosť, že sa nemožno vzdať len jedného z nich – sloboda a zodpovednosť idú ruka v ruke. Ak sa vzdáme zodpovednosti za svoje činy, rozhodnutia i myslenie, prestávame tak byť istým spôsobom slobodní. Je niekedy jednoduché dovoliť sa politickej alebo inej „dobré znejúcej“ verejnej slobody, keď pritom strácame tú vlastnú Bohom darovanú slobodu svojou závislosťou na názoroch okolia, médií, módy...

Sloboda v láske je nevyhnutnosťou a veľkým darom pre náš život, ktorý si však pre našu vlastnú škodu mnohokrát nevážime a nevieme využívať tak, ako by sa od nás očakávalo. Sloboda bola v dejinách filozofie a literatúry mnohokrát analyzovaná, oslavovaná i zatracovaná a chápaná rôznymi spôsobmi. Rovnako ako existencionalista Jean Paul Sartre chápe slobodu ako našu súčasť (Sartre, 2006, s. 528), aj autori uznávajú jej potrebu a nevyhnutnosť. Na rozdiel od Sartrovej interpretácie slobody ako odsúdenia a nášho večného údelu spôsobujúceho úzkosť, Cloud a Townsend ju chápu v jej pravej, nezdeformovanej podobe. Tak ako je Boh slobodný a nemá záujem o neúprimne milujúce bábky, nemôžeme ho obviňovať za jeho rozhodnutia, aj keby boli v rozpore s našimi predstavami.

„Stvoril nás (Boh) na svoj „obraz“ (1M 1, 26), dal nám osobnú zodpovednosť v rámci určených hraníc... Máme byť zodpovední správcovia životov, ktoré nám dal. Aby sme to dokázali, musíme si vybudovať hranice rovnako ako Boh.“ (Cloud, Townsend, 2007, s. 26).

My, ľudia, stворení na jeho obraz, máme v sebe rozvíjať atribút slobody a budovať hranice, aby sme naplnili účel, ktorý pre nás Boh pripravil. Súčasťou každého vzťahu totiž musí byť možnosť voľby, súhlasu i konfrontácie. Neznamená to, že Boh nemá moc dosiahnuť, aby ho všetci ľudia milovali – nebolo by to však ich voľbou, čím by sa vytratili jedinečnosť, sloboda, voľba i pravá podoba lásky.

„Základným kameňom úrazu ľudských vzťahov je sloboda. Považujeme ľudí za zlých len preto, že nerobia to, čo od nich chceme. Súďme ich za to, že sú sami sebou, za to, že naplňujú svoje túžby. Odopierame im svoju lásku – hoci robia to, čo je podľa nich najlepšie –, pretože to nie je to, čo od nich chceme my.“ (Cloud, Townsend, 2007, s. 206). ►

AKO SOM SA ZAČALA UČIŤ POSUNKOVÚ REČ

2. časť

JANA LESŇÁKOVÁ

(Pracuje ako advokátska koncipientka v advokátskej kancelárii v Bratislave, súčasne pôsobí ako podpredsedkyňa občianskeho združenia na ochranu a pomoc spotrebiteľom v núdzi s predmetom činnosti: Ochrana spotrebiteľa.)

Naposledy som Vám rozpovedala príbeh sluchovo postihnutého manželského páru – Dávida a Zuzany, ktorí prišli o stabilné zamestnanie práve kvôli ich hendikepu. Strata dvoch príjmov znemožnila štvorčlennej rodine uhrádzať mesačné splátky banke, ktorá im pred rokmi poskytla hypotéku. Práve v dôsledku nepravidelného a oneskoreného splácania pohľadávky banka pristúpila k nútenému výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Dávidovi a Zuzane nepomohli ani najrôznejšie žiadosti o zníženie mesačných splátok, či ich dočasný odklad.

Banku od dobrovoľnej dražby neodradila ani skutočnosť, že trhová hodnota obydlija tejto solídnej rodiny je takmer dvojnásobná oproti výške pohľadávky aj s príslušenstvom. Ako to už na týchto dražbách zvykne bývať, nehnuteľnosť nadobudla nová majiteľka približne za dvojtretinovú sumu – oproti tej, ktorú mohli Dávid so Zuzanou získať predajom ich bytu mimo režim „dobrovoľnej dražby“ –, ktorá by sa im v tejto situácii nepochybne zišla. Katastrálny odbor ešte ani nestihol na liste vlastníctva zaevidovať zmenu vlastníka nehnuteľnosti, no vydražiteľka svoj novonadobudnutý majetok veselo prenajímala a jednala o jeho prípadnom predaji, samozrejme za trhovú hodnotu, ktorá je omnoho vyššia než tá, za ktorú ju nadobudla ona sama.

Na záver už len doplním, že pojem dobrovoľná dražba som zámerne dala do úvodzoviek – keďže mám zato, že už len samotný názov je zavádzajúci. Táto forma výkonu záložného práva vo väčšine prípadov nie

je ani prinajmenšom dobrovoľná, aj keď práve tento pocit v nás označenie spomínaného inštitútu evokuje.

Aj vám sa javí ako najlepšie riešenie nezadlžovať sa? S tým nemôžem inak ako súhlasiť, no žiaľ nie vždy je to možné. V prípade, že sa predsa len rozhodnete čerpať úver, buďte nanajvýš obozretní. Všímajte si predovšetkým, akú konečnú sumu budete musieť za poskytnutý úver (pôžičku) vrátiť, aká je výška splátky a ako sú upravené prípadné sankcie spojené s porušením zmluvných povinností, kedy a za akých okolností je možné jednorazové splatenie celého úveru, za akých podmienok možno úver predčasne splatiť a ukončiť zmluvný vzťah, za akých okolností môže veriteľ jednostranne zmeniť zmluvu a aké sú v tomto prípade možnosti spotrebiteľa – teda vás – predčasne ukončiť zmluvný vzťah.

Hlavne nezabúdajte – nikdy sa nevzdávajte! Nerezignujte na ochranu svojich práv – najmä ak sa vymáhaná pohľadávka javí ako neprimeraná a neoprávnená! ■

Trápia aj vás právne problémy? Pomôžte nám upozorniť na nekalé praktiky spoločností, zavádzanie a podvody. Môže to byť práve vaša skúsenosť, ktorá bude pre druhých varovaním a zároveň poučením. Publikovanie vášho príbehu či skúsenosti je možné jedine s vašim výslovným súhlasom. Nemusíte sa obávať, váš problém budeme riešiť nanajvýš diskretné a anonymne. Neváhajte a napíšte nám – buď do redakcie Dialógu, alebo priamo na e-mail nášho občianskeho združenia **spotrebiteľvnudzi@gmail.com**.

►Niekedy truchujeme ako deti, pretože sa niekto rozhodol konať tak, ako to nám práve nevyhovuje, pričom by sme sa mali skôr sústrediť na budovanie vlastných hraníc bez prekračovania slobody iných. Pokiaľ tak nerobíme, demonštrujeme, že si nevážime nielen hranice daného človeka, ale rovnako ani jeho samého, snažiac sa obklopiť jednoducho ovládateľnými bábkami a nie slobodnými jedincami „s vlastnou hlavou.“ Tým tiež ochudobňujeme samých seba, pretože od múdrych ľudí, rešpektujúcich seba aj iných, by sme sa mohli mnohému naučiť. Takto ich však len okrádame

o lásku, ktorá im z našej strany prináleží. Ako už bolo spomínané, pre lásku je sloboda nevyhnutnosťou a k láske k blížnemu patrí neodškriepiteľne aj rešpektovanie jeho hraníc a slobody.

POUŽITÁ LITERATÚRA

Biblia, Liptovský Mikuláš: Tranoscius 1999. 1181 s.
CLOUD, H., TOWNSEND, J. Hranice: Kedy povedať nie, kedy povedať áno. Bratislava, Porta Libri, 2007. 262 s. / SARTRE, J. P. Bytie a ničota. Praha: Otkoy-men, 2006. 718 s.

RÓMSKA MISIA V GLASGOWE

Sme traja ľudia, ktorí sa presťahovali do škótskeho Glasgowa. Pôsobíme medzi našimi Rómami a snažíme sa pre nich a s nimi šíriť Božie kráľovstvo. Čo to prináša?

MILOVAŤ ZNAMENÁ SPOZNÁVAŤ

Mária Jurčová

Keď som sa začala priateľiť s Rómami, otvoril sa mi úplne nový svet. Svet ľudí, o ktorých som nevedela takmer nič. A to napriek tomu, že som s nimi žila bok po boku od môjho narodenia. Začudovala som sa. Ako je to možné, že som zmaturovala z dejepisu, a napriek tomu neviem nič o histórii národa, ktorý s nami zdieľa takú veľkú časť našich domácich aj európskych dejín? Ešte horšie mi to pripadalo, keď som sa na to pozrela z pohľadu rómskych detí. Učia sa o Mezopotámii a Francúzskej revolúcii, ale nikto im v škole nepovie, odkiaľ sú oni. Toľko rôznych príbehov a žiaden nie je ten ich.

Bola by som rada, keby moja skúsenosť bola ojedinelá, ale obávam sa, že nás je takých viac. A preto som pre nás, čo dobiehame zameškané, napísala týchto zopár informatívnych bodov. Ja s hanbou priznávam, že som pred 3-mi rokmi vedela asi tak jeden z nich. Ale chcem na tom pracovať, lebo veď aj Biblia naznačuje, že milovať znamená spoznať toho druhého. Myslím, že nám to na Slovensku treba.

O tom, ako, kedy a odkiaľ prišli Rómovia do Európy, nemáme takmer žiadne písomné pramene. Na rozlúštenie tejto záhady sa používajú najmä lingvistické a genetické štúdie.

Väčšina historikov si myslí, že predkovia Rómov prišli do Európy zo Severnej Indie pred viac ako 1 000 rokmi. Či je India ich domovská krajina, však zostáva tajomstvom.

Názov „Róm“ znamená „človek“ a všeobecne bol prijatý v roku 1971 spolu s rómskou vlajkou, hymnou (Gelem, gelem) a medzinárodným dňom Rómov – 8. apríl. Bol to významný krok k tomu, aby sa medzi samostatnými rómskymi klanmi, kmeňmi a veľkorodinami začala budovať akási nová kolektívna identita.

V stredoveku sa proti Rómom postavili vládari aj cirkev. Boli vydané zákony, ktoré umožňovali Rómom beztrestne zabíjať, odsekať uši či brať im deti. Svoje remeslá museli vykonávať mimo mesta a v niektorých krajinách boli v otroctve až do 19. storočia.

Porajmos je polooficiálny názov pre rómsky holokaust. Používajú ho takmer všetci okrem samotných Rómov. Tí na vyhladenie tisícov Rómov v koncentračných táboroch počas 2. svetovej vojny takmer nespomínajú. Aj v Európe sa začíname rozpomätať až oneskorene.

Za zločiny proti Rómom bol odsúdený iba jeden jediný nacist – Ernst-August König. Bývalý dozorca cigánskeho rodinného tábora v Osvienčime (ani na-

cisti nedokázali rozdeliť rómske rodiny) pracoval po skončení vojny ako premietač v kine. Odsúdený na doživotie bol až v roku 1991. Norimberské procesy sa masovému vyvražďovaniu Rómov nevenovali. Prvý pamätník tejto udalosti bol v Berlíne odhalený v roku 2012.

„Pikoška“ na záver: Na základnej škole v Jarovniciach deti maľujú úžasné obrazy, plné farieb. Sú oceňovaní po celom svete. Pamätáte si na tragické povodne v Jarovniciach v roku 1998? V tom istom roku sa rómske deti zúčastnili medzinárodnej umeleckej súťaže International Children's Art competition, kde bolo predstavených viac ako 247 000 prác z celého sveta. Boli ocenení 2 zlatými, 2 striebornými a 9 bronzovými medailami.

TRI HÁČIKY *Jarmila Institoris*

Som tlmočníčka, čo je najzaujímavejšia práca, akú som mala. Prináša však aj háčiky, ktoré by boli neprekonateľné, keby som nemala jednu dôležitú vec: misijné poslanie. Hoci mám civilné zamestnanie, každý deň si pripomínam, že moja práca je súčasťou väčšieho Božieho plánu. Skúsím pre ilustráciu opísať tri zážitky z minulého týždňa.

Streda, 9 hodín. Známa ulica, nová rodina. So sociálnou pracovníčkou čakáme na mamu, ktorá odvieďa deti do školy. Sociálka má podozrenie na domáce násilie. Žena je nečakanou návštevou prekvapená, ale pýta nás dnu. Pracovníčka overuje bezpečnosť rodiny, lebo šesťročná dcérka v škole rozprávala, ako ocko zaútočil na mamku a vyhodil ju s deťmi von. Rodičia sa bránia, že spolu dobre vychádzajú, o deti sa príkladne starajú a popierajú zmienky o násilí. Keď odchádz-

zame, uvedomujem si, aká krehká je pravda. V hlave si prehrávam verzie príbehu a viem, že sa k žiadnej nemôžem prikloniť, lebo ako zvyčajne nepoznám všetky okolnosti.

Ďalšia pracovníčka a rodina s deviatimi deťmi sú moji starí známi. Pred pár dňami sme tam mali vďaka ich príbuzným biblickú skupinku. Do obývačky sa nahrnulo asi 25 ľudí, užili sme si láskavú pohostinnosť, čas pri chválach a Božom Slove. Dnes je to iné. Ocko prosí o pomoc, lebo mama sa vrátila k alkoholu. Rodina chce, aby šla na liečenie, no v Británii je to drahé a zložité. Musia si vybrať krízový plán. Deti sa presúvajú k príbuzným, ktorí bývajú päť minút od nich. Krátkodobé riešenie, ale nič iné sa teraz nedá robiť. Hlavou mi prebleskne, čo keby sme tú mamu vzali k sebe domov, veď máme voľnú izbu. Ale potom si uvedomujem, že vôbec neviem, ako sa postarať o závislého človeka, aby som mu neublížila ešte viac. Tu je druhý háčik: Mnohé situácie sú také vážne, že nie je v ľudských silách ich vyriešiť. Nie kvôli nechote. Klobúk dolu pred sociálnymi pracovníkmi, ktorí často pracujú ďaleko nad rámec svojich povinností a snazia sa udržať rodiny pokope.

Tretia práca. Dievča spiace na gauči. Ráno ušla z nápravného zariadenia a dostala sa k drogám. Otec ju našiel na ulici a priviedol domov. Pomaly sa preberá a rodičia jej dohovárajú. Celá rodina chce, aby sa mohla vrátiť domov, ale ona v sebe nenachádza vôľu, aby sa zmenila. „Tak povedz, kam vlastne patríš?“ – pýta sa mama. „Ja? Nikam,“ – odpovedá dievča. Vtedy si uvedomujem, s akou bolesťou a klamstvom v srdci musí žiť. Viem, čo by jej chcel povedať Ježiš, ale povedať to v tej chvíli nemôžem. Asi by ma ani nevnímala. Či sa s ňou ešte stretnem, netuším. Posledný háčik: tlmočník prichádza a odchádza. Nikdy neviem, či tých ľudí uvidím opäť.

Tu sa vraciam k misijnému poslaniu. Spočíva len v tom, aby som šla, kam ma zavolajú a verila, že presne

tam ma v daný deň volá Boh. Nemá zmysel pýtať sa, či som niečo dokázala, lebo si stále viac uvedomujem, že sama nezmôžem nič. Ale verím, že Boh počuje modlitby a má plán na záchranu ľudí, o ktorých stopercentne viem, že ich miluje a chce ich prijať do svojho kráľovstva. To nie je vzdialené, ale veríme, že je už tu medzi nami, priamo v uliciach Govanhillu.

TAKMER AKO PRVÁ CIRKEV

Juraj Institoris

Keď sme prišli, obzvlášť ma potešili dve veci. Prvá bola úprimné prijatie. Veď náš vzťah vznikol trochu ako sobáš, dohodnutý rodičmi. V Glasgowe potrebovali pracovníka a ja som na tento „inzerát“ vo viere zo Slovenska reagoval. Lenže – bude to fungovať? Prijmú ma ako toho, kto ich má duchovne sprevádzať a posilňovať? Budem mať ich dôveru? Napodiv to išlo veľmi hladko. Vďačnosť, otvorenosť a zrelosť miestnych Rómov zvíťazili nad mojim mladým vekom aj nad tým, že som „gadžo“. Hoci som im nepriniesol peniaze, nedal prácu ani neviem liečiť ich deti, predsa nás s Jarrou prijali akoby starých priateľov. Mal som len znalosť ich jazyka (hoci východniarčina by bola lepšia) a túžbu učiť ich poznávať a žiť Božie Slovo. Zdá sa, že práve to zavážilo.

Druhá vďaka je, že ich túžba po Božom Slove nebola povrchná. Myslel som si, že prvotné nadšenie opadne a budem musieť bojovať s tým, čo často trápi „biele“ zbory – apatia voči Božiemu Slovu a nevera v Jeho moc. Tento zbor však môžem odporučiť všetkým frustrovaným kazateľom:) Veď posúďte – momentálne sa stretávame každý deň od utorka do soboty aspoň raz a pritom počúvame prosby, aby toho bolo viac (chýba skupinka pre ženy, viac výletov, evanjelizácie...). Ale nejde len o kvantitu. V piatky preberáme Skutky apoštolov a keď prišlo na dlhú Štefanovu reč,

mal som obavy: Nebude to pre nich nudné, nestratia sa v tom? V skutočnosti ich to držalo viac ako akčný film. Keď som sa na začiatku pýtal, ako podľa nich dopadne Štefanov súd, zhodli sa, že ho pustia na slobodu. A tak čítali a očakávali. Medzičasom im skoro oči vyleteli z jamiek, keď zistili, že Izraelcom v Egypte zabíjali nemluvnátá. Ale nebolo to len o minulosti; ich srdce nepohlo „len“ to, ako ukameňovali ich brata. Spolu sme cez ten príbeh vnímali utrpenie mnohých bratov a sestier v dnešnej dobe a intenzívne sme sa za nich modlili.

Keďže je naša misia tu len dočasná (predbežne 3 roky) a potom budú zrejme odkázaní sami na seba (ak sem nezačnú kazatelia chodiť na rehabilitácie:), snažíme sa o kroky, aby sami vedeli pochopiť Božie Slovo. Asi najviac „tvrdohlavý“ som v tom, že Bibliu obvykle preberáme kapitolu po kapitole. Čítanie je pre nich často náročné a ešte nepoznajú Písmo ako jeden príbeh od stvorenia po zjavenie, a tak je pokúšanie čítať si len veršiky na náhodne otvorenom mieste veľmi lákavé. Ale keď spolu vytrvalo čítame a študujeme zaradom, sami vidia, že tak poznávajú a rastú viac. Pri príbehu o požehnaní Jáкова jeden brat sám od seba povedal, že „aby sme dobre rozumeli príbehu, musíme čítať aj to, čo je v kapitolách predtým.“ Nepoužil slovo „kontext“, ale presne vystihol jeho význam. Naša služba je pestrá. Pomáhame pri vybavovačkách, v chorobách či konfliktoch. Osobne ma však najviac teší, keď vidím, ako sami objavujú zdroj všetkej sily a pomoci – živého Pána a Jeho Slovo. To mi dáva ná-

dej, že časom budú oni viesť a učiť iných a prispejú k duchovnému prebudeniu medzi Rómami.

Ak by ste chceli dostávať newsletter s novinkami a modlitebnými podnetmi, napíšte nám na ijuraj@gmail.com. Môžete nás sledovať aj na Twitteri ako Rómska Misia Glasgow. ■

Vyznanie viery pred krstom

ŽIVOTNE DÔLEŽITÉ

Fotografia a text: HEATHER PUBOLS
Preklad: WYCLIFFE SLOVAKIA

Žiariaci úsmev ženy odzrkadľuje jej neopísateľnú radosť, ktorú prežíva na oslave dokončenia prekladu Nového zákona do jazyka Nomaande organizáciou Wycliffe. Oslavy, ako je táto, sú významnými míľnikmi pre mnohé menšinové skupiny. Často je preložený Nový zákon prvou vytlačenou knihou v danom jazyku. Je to míľnik, ale nie koniec cesty! Zo 6 000 ľudí, hovoriacich jazykom Nomaande v Kamerune, je gramotných v ich materinskom jazyku len 5%, ale 40% populácie vie čítať a písať vo francúzštine. S najdôležitejšou knihou, do ktorej sa môžu ľudia Nomaande začítať, si môžu vychutnať aj svoj vlastný jazyk. Ale napriek tomu čelia cirkevní predstavitelia Nomaande, ktorí túžia po tom, aby ich ľudia využívali a aplikovali Písmo do svojho života, veľkej výzve.

V roku 2011 vyrobila spoločnosť Faith Comes by Hearing audionahrávku Písma v jazyku Nomaande. Táto nahrávka je prístupná aj tým, ktorí sa zatiaľ nenaučili čítať v akomkoľvek jazyku. Avšak projekty využívania Písma v bežnom živote, ako je tento, ďalej triedy s vyučovaním čítania a písania a práca na preklade Starého zákona pokračujú v mnohých jazykových komunitách ešte dlho potom, čo prebehne oslava prekladu Nového zákona. Práca na takýchto miestach je často vykonávaná s malými fanfárkami a niekedy bez dostatočnej finančnej podpory, ale napriek tomu sú tieto projekty životne dôležité.

Prosim, modlite sa za alfabetizáciu a za prácu, zameranú na využívanie Písma v Kamerune. ■

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ
(Evanjelická kapláňka v Kukovej)

NEZRELÉ ČEREŠNE

„Katarína, čerešne sú nezrelé! Nechaj ich na pokoji a pod' dnu. Je čas ísť spať!“ – zavelil manžel, len čo sme sa vrátili z rodinnej návštevy, aby zastavil svoju drnkajúcu dcéru.

„Pôjdem sa pozrieť! Chceme!!! Len sa pozriem... a... určite sa nejaká nájde!“ – tvrdohlavo žobronila už počas cesty, aby mohla odtrhnúť čo aj len jediná čerešničku. A keď auto zastalo na dvore, nezastaviteľne sa rozbehla do sadu pod starý košatý strom. Nekomentovala som túto situáciu. Vošla som dovnútra a čakala, čo bude. Neposlúchla. Manžel ešte niekoľkokrát zopakoval výzvu. Katarína akoby ani nepočula – venovala sa usilovnému prehľadávaniu konárov. Čerešne boli naozaj zelené. Manžel vošiel do domu a... „cvak“! Zamkol dvere. No, to bude večer! – pomyslela som si v duchu. S ostatnými deťmi sme si sadli k stolu, najedli sa, porozprávali, umyli...

Po hodine Katarína búchala na dvere. Manžel podišiel k nim, otvoril a pokojne povedal: „Katka, všetky moje poslušné deti sú už tu! Zmeškala si spoločnú večeru. Môžeš sa umyť a ísť spať.“

Katarína vybrala z vrečka čerešňu – takú položenú-poloružovkastú, a podávala mu ju s nádejou, že si ho nejakým spôsobom udobrí. Nepomohlo.

„Vravel som ti, že sú nezrelé! A nie je čas na čerešne... ani v tom prípade, keď ich chceš nazbierať pre mňa,“ – dodal.

Bolo mi ľúto toho malého dieťaťa – znelo to celkom tvrdo. No Katarína pokojne odpochoďovala do svojej izby, zrejme vďačná, že nespí vonku.

Zamyslela som sa. Koľkokrát chcem robiť veci, na ktoré vôbec nie je správny čas – napríklad zbierať čerešne, keď ešte nie sú zrelé. Koľkokrát nepočúvam Otcov hlas, ktorý vie, kedy je správny čas vychádzať aj vchádzať, kedy treba ísť a kedy ťať... A ešte si v detinskej naivite myslím, že to, čo robím, robím pre Neho. „Hm.... ešte by mi mal byť Pán Boh vďačný!“ Vďačný, že mrhám svoju energiu, čas a silu na niečo, čo nemá cenu?

A pritom kvôli tejto neposlušnosti prichádzam o pokojný odpočinok, o spoločné stolovanie s Ním... a strácam tak veľa!

V ten večer sa nielen Katarína ospravedlnila otcovi za svoju neposlušnosť...

Aj ja som tomu svojmu Otcovi povedala, že sa na budúce budem držať Jeho pokynov, aby som nezmeškala, čo má na pláne On. Aby som neprišla o niečo lepšie, ako je zbieranie nezrelých čerešní...

DEŇ OTCOV I.

Maruškin ocko je farmár. V jednej z kníh určenej mládeži Maruška píše o tom, ako ocko pre ňu vysadil na poli slnečnice. Túto príhodu začína tým, ako raz prišla na ockovo pole a začala zbierať svoje obľúbené kvety. No keď ju zbadal jeden z otcových zamestnancov, považoval ju za zlodcu a z poľa ju vyhnal. Po tejto skúsenosti Maruškin ocko vysadil pole slnečníc len preto, aby si z nich jeho dcéra mohla kedykoľvek natrhať, alebo sa len tak prejsť po poli kvitnúcich slnečníc. Veľmi ma oslovilo, ako Maruška hovorí: „Ujo, to je v poriadku, to je naše pole, môjho ocka!“ („Vo vitríne“, str. 185)

Ale my sme dcéry a synovia Otca v nebi.

Nebeský a pozemský

Zdá sa mi, že si vôbec nevieme užívať požehnanie, ktoré vyplýva z toho, že náš otec je Boh. Zdá sa mi, že málo vchádzame na pole rozkvitnutých slnečníc len preto, aby sme sa mohli tešiť z toho, že tie slnečnice

náš Ocko zasadil kvôli nám. Možno je to preto, že obraz Boha ako otca máme skreslený. Totiž to, aký je Pán Boh, odzrkadľujú práve naši pozemskí rodičia. Oni sú sprostredkovateľmi Božej starostlivosti, dobroty, lásky a milosti na zemi, ale aj Božej prítomnosti a spravodlivosti. Boh vložil do každého muža, ktorý sa stal otcom, určitú veľmi dôležitú časť seba samého. Preto je tak veľa ľudí, ktorí nevedia prijať, že Pán Boh je odpúšťajúci Otec, pretože ich otcovia odpúšťajúci neboli. A možno sme mali ocka, ktorý bol veľmi zamestnaný a neprítomný, a preto máme problém pochopiť, že Boh sa o nás zaujíma, že má starosť o každý detail nášho života a že je skutočne v každej chvíli s nami... Alebo nás ocko opustil, alebo zomrel v tej nesprávnej časti nášho života... A nám sa zdá, že sa musíme spoliehať na seba, pretože aj keď sa snažíme, Boh nás nechá koniec-koncov predsa len v šтиchu.

Už rozumiete, milí ockovia, akú dôležitú úlohu zohrávate v životoch svojich dcér a synov? Učíte ich

veľa vecí o Bohu – Otcovi. Tvoríte v ich vnútri o ňom určité predstavy. Záleží na vás, aké budú.

Čo ma o Bohu naučil môj otec

Môj otec má nepísané heslo: „Všetko sa dá, keď sa chce!“ Je to muž, ktorý vie veľmi veľa, dokonca si myslím, že vie urobiť úplne všetko. Nikdy sme nemuseli volať do domu inštalatéra, elektrikára či automechanika. Môj otec to proste urobil sám. U nás doma sa veci hýbali. Nič neostávalo na jednom mieste. Keď bola starká chorá, otec prerobil kúpeľňu s prístupnou sprchou. Keď sa nám zdalo, že koberce sú v dome príliš prašné, všade urobil plávajúce podlahy. Keď nás pribudlo, prebúral múr a rozšíril kuchyňu. A takto vnímam Pána Boha! Je to Nieкто, kto stále pracuje! (Jn 5, 17) Je Bohom zmeny a má rád, keď sa veci hýbu. Išla som do života s tým, že „Bohu nič nie je nemožné“, pretože môj ocko mi ukázal, že „všetko sa dá...“

Tiež mi tým ukázal, že za žiadnych okolností sa nemieme vzdávať. Aj v ťažkých chvíľach hľadal riešenie a nikdy som ho nepočula, že by povedal: „To nejde, dosť! Viac už nemôžem, nevládzem!“ Každému problému sa postavil objektívne zoči-voči ako ozajstný bojovník. A toto je pre mňa viera. Ak je nieкто, kto mi ukázal, že žiť s Bohom sa oplatí, aj keď je to ťažké a že treba bojovať dobrý boj viery napriek okolnostiam života, tak to nie sú veľkí kazatelia a evanjelisti, ale práve môj otec!

Bezpečie

A ešte jedno ma môj otec naučil o Bohu: S Ním som v každej chvíli v ochrane a v bezpečí. Viem, že je naivné myslieť si, že ak veríte Pánovi, nič zlé sa vám v živote nestane. Ale určite viem, že aj keď sa dejú zlé veci, Boh to má všetko pod kontrolou a čas skúšky nie je nekonečný – je obmedzený.

Keď som bola dieťa, môj otec odchádzal za prácou do zahraničia. Keď bol preč, bolo to pre nás zvláštne ťažké obdobie, v ktorom sme veľmi veľa strádali. Veľmi živo si pamätám na chvíle, keď sa vracal uprostred noci domov. Zrazu akoby v našom dome zažiarilo uprostred noci svetlo a ja som znova zaspávala s pocitom úžasného pokoja a bezpečia a potom každú noc, keď bol doma. Potom som sa vydala a s manželom sme šli na svadobnú cestu. V odľahlej malej chatke uprostred cudzieho sveta som prvú noc čakala, z ktorej strany sa na nás vyrúti nejaká divá zver, ktorej v tých krajoch nebolo málo. A verte či nie, veľmi som si želala, aby tu bol môj otec.

Sila a bezpečie, ktoré z vás vyžarujú, milí otcovia, sú základom pre budovanie dôvery vašich detí voči sebe, svetu, Bohu aj voči ľuďom.

Sila

Ak je otcovská sila miešaná s láskou a krotená trpezlivosťou, nemôže nikomu ublížiť. Bez nich však sila môže aj zraňovať. Môže ubližovať postojmi, skutkami, ale aj slovami. Môže zraňovať, lebo bola zranená. Neschopnosť zastaviť vplyv predošlých generácií je do očí bijúca v mnohých rodinách. Darmo sa „zaprisahávame“, že sa nikdy nebudeme správať k našim deťom tak, ako sa k nám správali naši rodičia. Túto

„kliatbu“ – zranenia, ktoré si nesieme so sebou z generácie na generáciu, môže prelomiť iba Pán Ježiš, ak mu to s dôverou a zodpovedne vydáme. Je slabosťské myslieť si, že v našich vzťahoch je všetko v poriadku a naďalej svojou silou zraňovať. Silní otcovia nikdy nepovedia: „Z teba nikdy nič nebude!“ alebo „sklamal si ma, hanbím sa za teba!“ Silní otcovia majú ramená na to, aby zobrali svoje dieťa do náručia, pohladkali ho a povedali: „Si veľmi šikovný! Mám ňa rád! Som na teba hrdý!“

Áno, viem, muži toho veľa nenahovoria, preto je ťažké rozumieť im. No niekedy to nemusia povedať slovami. Stačí, že vás ten váš ocko vezme na stanovačku, alebo sa snaží zohnať hudobný nástroj, na ktorom túžite hrať, aj keď si nie je istý, či na to máte a sám vôbec nerozumie notám. Niekedy stačí, že vám dôveruje, keď idete s partiou mládežníkov na letný kemp a sám vás tam všetkých odvezie, aby ste sa nemuseli s kuframi a spacákmi trepať po vlakoch.

Prečo je to také dôležité? Tie všetky milosti a láskavosti našich otcov budujú našu sebahodnotu. Otec nám svojim správaním tlmočí to, kto pre neho sme a čo pre neho znamenáme, a to sa tak hlboko zapíše do nášho vnútra, že to budeme čítať, aj keď budeme dospelí. To, čo si sami o sebe myslíme, vlastne vložili do našich srdiec otcovia a čo si myslíme, aký postoj k sebe máme, to budeme prezentovať aj navonok. Veľmi málo ľudí na svete si myslí, že sú dôležití, vzácní a jedineční a že majú úžasné dary, ktorými môžu obohacovať iných. A to preto, lebo neboli vzácní pre svojho otca a ani dary milosti, ktoré dostali od Hospodina, nepovažujú za cenné a významné, preto majú strach ich používať a rozvíjať. Mnohí ľudia sa zas celý život snažia dokázať sami sebe aj svetu, kto sú a že niečo znamenajú, a tým celý život čakajú na uznanie od svojho otca. Na otcoch proste záleží! V životoch dievčat je otec prototyp ich budúceho manžela, v životoch chlapcov je otec vzor.

Otcovia a dcéry

S otcami zrejme nebudeme viesť nekonečné rozhovory o frajeroch, no napriek tomu nás veľmi ovplyvňujú. Cestu k sebe si musíme hľadať a neraz je trnitá, plná nepochopení. Najmä v puberte sa otcovia zvyčajne vzdialia od svojich dcér, ako keby mali problém so správnym vyjadrovaním lásky teraz už dospievajúcej dcére, ktorá zrazu nie je malým dievčatkom. No dcéry sa zas pýtajú samé seba: „Čo robím zle? Prečo ma už ocko nemá rád?“ Ak ste otec a máte doma dospievajúce dievča, chcem vám povedať: Stále ste v hre! Je iná, má strelené nápady a čudné prejavy a tvári sa, že jej je všetko jedno, ale verte mi – záleží jej na vás! Ste predsa jej ocko!

Vždy ma zaujímal názor môjho otca na všetko. Keď som sa vydávala, jediné svadobné šaty, ktoré som vyskúšala, musel ohodnotiť môj otec. A napriek tomu, že sa mamke veľmi nepozdávali, v požičovni som si ich zahovorila, pretože som vedela, že môjmu ockovi sa páčia. Dokonca aj teraz, keď som dospelá a mám vlastnú rodinu, potajme dúfam a čakám, že sa k niečomu, čo práve riešime, vyjadrí, pretože ma zaujíma jeho názor.

Otec je proste autorita

Je ten, kto najviac ovplyvní život dievčata. Už len svojou prítomnosťou (aj neprítomnosťou), spôsobom komunikácie, správaním – tým, kým pre neho sme, čo pre neho znamenáme. Dievčatá vyhľadávajú priazeň svojich otcov. Keď vojde do miestnosti, hneď majú oči iba pre neho. Mama je doma všedná. Je vždy prítomná, potrebná a milujúca a nik na svete sa vám tak nerozdá, ako mama, ale keď vojde otec... Raz si budeme hľadať manžela takého, aký je on, alebo jeho pravý opak – záleží od toho, koľko milosti mal pre nás, keď sme boli malé.

Duchovná zodpovednosť

Napriek tomu, akou autoritou zverenou Bohom otec disponuje, nechávame mu tak málo miesta v našich rodinách... Nečakáme. Preberáme zodpovednosť. Organizujeme, zariaďujeme, vyučujeme, staráme sa...

Ako keby sme mu chceli povedať, že to celkom zvládame aj bez neho. Nezdá sa vám to povedomé? Podobne sa správame aj voči Bohu – Otcovi: Kľakáme na kolená na poslednú chvíľu, keď si už nevieme rady, pretože máme tak málo času... Zdá sa nám, že na svojich pleciach nesieme tak veľa, a pritom si neuvedomujeme, že sme si to predsa sami nabrali. Vytlačili sme mužov – otcov – hrdinov, ktorí by za nás bojovali, z našich rodín. Povedali sme im, že ich nepotrebujeme! Že to dokážeme aj samé. A potom sa čudujeme, prečo to nefunguje! Biblia hovorí, že práve otcovia majú byť tí, ktorí organizujú a zariaďujú a pracujú... A sú zodpovední! Nielen v tom, že zabezpečujú živobytie – prinášajú domov „korist“, ale nesú zodpovednosť pred Bohom za všetko, čo sa v rodine deje. Nesú teda aj duchovnú zodpovednosť. Ak majú byť zodpovední, musia byť zainteresovaní, aby mohli riešiť a zodpovedať sa! Ockovia, nedajte sa oklamať! My vás potrebujeme! ■

DEŇ OTCOV II.

TOMÁŠ KOMRSKA

(Autor je vodičom trolejbusu.)

Poobede nastupujem na 201-ku a už po prvom kole pribehol Milan s evidentnou radosťou, že ma zbadal. Ja až takú radosť nemám. To totiž znamená, že všetky prestávky až do polnoci budú o Milanovi.

„Ako to je s tvojím otcom?“

„Ten už je dávno pod zemou.“

„Počkaj, veď si hovoril, že je v base.“

„Ale to je nevlastný. Zbil mamu a tak sedí. Ty si ako môj otec.“

Opäť ma obliehla zvláštny pocit, pretože toto mi už raz povedal.

Čo s tým?

Stať sa otcom je niekedy veľmi jednoduché, inokedy veľmi komplikované.

Byť otcom je zodpovedné a nie všetci otcovia to vedia.

Potom možno starým otcom – keď prídu vnúčatá, pravnúčatá...

Konečne som objavil niečo, čo Všemohúci nedokáže (ha!) – nedokáže byť starým otcom – nemá vnúčatá.

V cestovnom poriadku pre život sa píše, že Otec je otcom a chce byť otcom pre všetkých, len nie všetci to vedia, nie všetci to chcú.

Chce byť otcom tak, aby silní mohli kráčať v jeho stopách a slabí sa mohli schúliť v jeho náručí.

Lenže ľudia k Všemohúcemu pristupujú ako k starému otcovi, k dedovi. Vyobliekajú ho idú pozrieť na narodeniny a potom ho idú navštíviť v deň pohrebu. Vybavené.

Tieto dva sviatky máme dokonca v kalendári vyznačené červeným, nemusíme pracovať. Môžeme oslavovať. A to najdôležitejšie si môžeme pripomínať každú nedeľu. Ale čo vlastne oslavujeme?

Byť otcom tak, aby silní mohli kráčať po stopách otca a slabí sa mohli schúliť v jeho náručí.

Každý muž má šancu byť otcom, bez ohľadu na to, či má deti vlastné, alebo adoptované, alebo dočasné, alebo...

Vlastní synovia, Milan zo stanice, problémový cestujúci, zblúdený turista, sused v dome...

Pre jedno dieťa je dôležité čítať stopu, pre druhé partnerský rozhovor, pre tretie bezpečie náručie.

Viem, kto sú moje deti a čo v skutočnosti potrebujú?

Nie z obchodu.

Ale zo srdca. ■

pokračovanie v ďalšom čísle

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKÉJ MÁJ 2015

Spoločnú bohoslužbu dosluhujúcej a nastupujúcej Rady, ktorá bola spojená s Večerou Pánovou, viedol Ján Henžel.

Rada prijala harmonogram odovzdávania a preberania funkcií a agendy tak, aby noví funkcionári Rady mohli začať plniť svoje úlohy od 1. júna 2015.

Dosluhujúca Rada odovzdala nastupujúcej otvorené záležitosti z predchádzajúceho volebného obdobia, ktorým sa bude potrebné venovať.

Nastupujúci predseda Štefan Evin uviedol tézy k práci Rady a spoločným poradám, o ktorých sme viedli spoločný rozhovor.

Rada zvolila podľa *Poriadku CB 63/4* brata Miroslava Moravského za svojho podpredsedu.

Rada vyjadruje vďačnosť Bardejovskému zboru a oceňuje všetkých, ktorí sa podieľali na príprave a bezproblémovom priebehu rokovania Konferencie CB.

Rada s vďačnosťou prijala pozvanie prešovského staršovstva a rozhodla o konaní výročnej Konferencie CB v roku 2016 v Zbore CB Prešov.

Rada schválila v rámci rekonštituovania odborov predsedov jednotlivých odborov Rady CB a poverila ich predložením návrhov na jednotlivých členov na svoje najbližšie rokovanie. Evanjelizačno-misijný odbor: Peter Prištiak, odbor zakladania zborov: Tomáš Grulich, študijný odbor: Ján Henžel, internetový odbor: Martin Jurčo, finančný odbor: Rastislav Števko.

Rada odsúhlasila termíny rokovania Rady CB do konca roka 2015.

Rada menovala zástupcu Cirkvi bratskej v: Riadiacom výbore Ekumenickej rady cirkví: Štefan Evin

Rade Združenia evanjelických cirkví: Ján Henžel, Slavomír Poloha

Slovenskej biblickej spoločnosti: Slavomír Poloha
Expertnej komisii Ministerstva kultúry SR: Jakub Kintler

Waderovej nadácii: Ivan Markuš.

Rada aktualizovala štatút odboru zakladania zborov.

Rada iniciovala rozhovor s Josefom Sýkorom a so staršovstvom Zboru CB Bratislava o ďalšom postupe v spravovaní zboru v súvislosti s ukončením služby kazateľa Sýkoru.

Rada vzala na vedomie list kazateľa J. Kohúta o administrovaní Starej Turej a vyjadrila mu vďačnosť za túto službu.

Rada rozhodla, že novelizovaný Poriadok Cirkvi Bratskej v Slovenskej republike vydá v tlačenej podobe v obmedzenom náklade podľa záujmu zborov.

Rada vzala na vedomie informáciu o príjmoch a výdavkoch Spevníkovej pracovnej skupiny a vyjadruje jednotlivým členom vďačnosť za doterajšiu prácu.

Rada schválila žiadosť Zboru Cirkvi bratskej v Bratislave o bezodplatný prevod bytu na Pichlovej ulici v prospech Zboru Cirkvi bratskej Bratislava – Kaplnka.

Zapísal: Ján Henžel

Z konferencie CB v Bardejove

SCRIPTURE UNION SLOVAKIA vás pozýva na tieto letné pobyty:

Polárna expedícia Detský biblický tábor, Žiarska dolina, 18.-25.júla 2015

Teen Games Teen medzinárodný športový tábor, Francúzsko, 26.7.-2.8. 2015

fit4life Teen akčná 5-dňovka, Veľký Slavkov, 5.-9.august 2015

Ďalšie informácie a prihlášky nájdete na stránke: <http://www.scriptureunion.sk/2015/03/leto-2015/>

CUDZINCI A PRIŠELCI

MIROSLAV KOCÚR
(Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg)

Stredomorské prístavné mestá sa neraz vyrovnávali s vlnami migrantov zo Severnej Afriky, ktorí sa však dostávali do Talianska, Francúzska či Španielska aj na kvalitnejších plavidlách a dostali sa tam bezpečne. Usadili sa tam a ostali tam žiť. Prístavné mestá poznajú ich štvrte, zdroje obživy aj problémy. Zdrojom príjmu je často čierna práca a nelegálne príjmy. V tom lepšom prípade nejde primárne o kriminálnu činnosť. Deti od školského veku žijú s vedomím toho, že ich cudzinci oberajú o budúcu prácu a možnosti príjmu. Nebolo to nikdy inak. Štatistika a pomery migrantov z jednotlivých krajín Afriky nikdy neboli presné. Ale asi sa to v poslednom období zmenilo. Španielsko, Taliansko aj Francúzsko sa medzitým stali súčasťou širšieho hospodárskeho priestoru. V ňom sa okrem spoločného trhu musia členské krajiny zamýšľať aj nad tým, ako sa budeme deliť o zodpovednosť a bremená v rizikových situáciách, keďže spoločensť a zmluvné vzťahy vystavujú skúškam predovšetkým krízy.

„Kresťanské“ Taliansko je blízke našej mentalite. Kresťania sa vyznávajú z toho, že sú voči cudzincom neprajní, agresívni. Nemajú ich radi. Štatistika to samozrejme nevie potvrdiť a tie početné prípady, keď sa mi k tomu ľudia verejne, neverejne či diskretné priznali, nie sú reprezentatívne. No pozícia Talianska je predurčená k tomu, aby sa stalo nástupnou stanicou pre utečencov z Balkánu, Afriky či Východnej Európy. Lodí, ktoré sa prevrátili na rozbúrenom mori, však bolo viac a neraz k tomu napomohli aj manévry talianskych policajných činov a následné nevyšetrenie prípadov obetí, ktoré často nemali ani identitu, a z nej plynúci nárok na ľudskú dôstojnosť. Preto

Ešte koncom deväťdesiatych rokov sa v Taliansku dostal na prvé stránky denníkov príbeh desiatok utečencov, ktorí sa napriek ich snahe preplávať zo Severnej Afriky na európsky kontinent skončil tragicky. Talianska pohraničná stráž začala krúžiť okolo preplnenej lode a preplnená lodička ilegálnych migrantov sa na rozkolísanej hladine mora dostala do situácie, ktorá sa skončila tragicky. Niekoľko desiatok migrantov sa na európsky kontinent nedostalo. Našli svoju smrť v nočných vlnách Stredozemného mora. Niekoľko intelektuálov označilo vtedy tento čin talianskej námornej polície za diabolský akt. Vtedy ešte len kardinál Jozef Ratzinger patrila medzi ústredných kritikov tohto barbarského počínania talianskej polície.

je v Taliansku aj veľa kresťanských či ľavicových združení, ktoré utečencom a prisťahovalcom všemožne pomáhajú s integráciou a so životom v novom domove.

Európsky kontinent dnes zdobí práve to komunikované presvedčenie, že ľudská dôstojnosť a ľudské práva patria k základnej výbave a povinnému minimu, o ktoré sa fungujúce demokracie musia snažiť. Otupenie vnímavosti pri deportáciách veľkých skupín obyvateľstva počas Druhej svetovej vojny sa začalo práve niečím podobným. Európske elity sa zmierili s legitimitou šialenej teórie nadradenosti jednej rasy a neodmietli ju hneď v zárodku. Nikto nie je viac len preto, že sa narodil západne od Ukrajiny, má inú farbu pleti, tú správnu konfesiú či sexuálnu orientáciu.

Keď sa biblická reflexia zaoberá statusom cudzinca a prišelca, odkazuje biblický Boží ľud na spomienku na vlastnú situáciu utláčaného a zotročeného národa v egyptskom útlaku. Každý človek, ktorý sa díva aj za horizont vlastného života, je totiž v tomto čase a priestore cudzincom a prišelcom. V tomto svete sa musíme preto solidarizovať s tými, ktorí majú ešte menší pocit domova ako my sami. Tento svet nie je našou konečnou stanicou. Sme na ceste do spoločenstva univerzálnejších rozmerov. Preto je status cudzincov a prišelcov aj našim statusom. Minimálne preto, aby sme neotupeli. Aby sme neprestali byť vnímaví na povinnosť otvoriť dvere. Ak to nedokážu zvládnuť naši politickí reprezentanti, ktorí sa pri iných príležitostiach odvolávajú na cyrilometodskú tradíciu, tak by sme mali spozornieť. Cyril a Metod boli tiež len prišlecami.

Ja viem, to bolo iné...

DIALÓG

MLADÝCH

06-07/2015, VIII. ročník

EDITORIAL

The End

Myslel som si, že tento úvodník nebudem musieť nikdy napísať. Ale... prijal som, hoci som sa dlho tomu bránil, že „čas siatia“ formou časopisu už medzi mladými veľmi nefunguje. Dialóg mladých (DM) počas ôsmich rokov svojho trvania neoslovil, alebo len málo oslovil tých, ktorým bol určený – teda mladých. Nadšená generácia zakladateľiek zo Žilinského zboru CB doštudovala, vidia svoju službu inde. Zaznievalo to sem-tam počas celého vychádzania DM – čítajú nás mladí? Po výmene stráží v redakcii DM sa už tieto otázky objavili nástojčivejšie: A netrvalo dlho, prišla aj odpoveď: Ved' nás mladí nečítajú! Pomenovanie reality.

Mladí (a už aj mladšia stredná generácia) žijú väčšmi na sociálnych sieťach, ako v printových médiách.

Dlho som sa tomu bránil, no napokon som tento fakt prijal a tak na môj návrh reakčná rada odsúhlasila, že Dialóg mladých, ako pravidelná príloha Dialógu, týmto číslom končí.

Verím však, že duch a kultúra DM sa v tej či onej podobe objaví aj na sociálnych sieťach a že mladí redaktori budú „bojovať dobrý boj viery“ a budú sa „pridívať večného života, do ktorého sú povolaní“ (1Tim 6, 12).

Ďakujem za všetkých čitateľov zakladateľkám Dialógu mladých Eve Kianičkovej (vedúca redaktorka počas celého vychádzania DM) a Nadi Klauďiny (vtedy ešte Máhrikovej), Eve Myjvcovej, ktorá sa ujala predsedníctva redakčnej rady DM krátko po jeho založení a verne naň nielen dohliadala, ale mu aj slúžila. Jurajovi Institorisovi a Janke Lesňákovej (Cabadajovej), ktorí sa do tejto služby zapojili neskôr a vytrvali doteraz aj po ukončení vysokoškolských štúdií a mnohým ďalším, ktorí sa kratšie či dlhšie pripojili k tvorbe tejto prílohy.

Ďakujem, ten beh nebol márný...

Bohuslav Piatko
šéfredaktor

redakčná rada: **Eva Myjavcová** (predsedníčka)
Juraj Institoris
Eva Kianičková
Bohuslav Piatko

redakcia: **Šimon Evin**
Tina Prištiaková
Vladka Vrajová

grafické spracovanie: **Alica Myjavcová**

KONTAKTY

vedúca redaktorka: **Jana Lesňáková**
e-mail: **janka.cabadaj@gmail.com**
mobil: **+421 948 211 127**

KOMENTUJTE témy z Dialógu aj z Dialógu mladých! Takisto, ak radi píšete **BLOGY**, alebo ro-bíte **FOTKY**, neváhajte a ozvite sa nám, radi vám dáme priestor pre uverejnenie! Svoje reakcie a iné príspevky nám zasielajte na:

dialogmladych@gmail.com

Takisto sa môžete zapojiť do diskusie na:

www.dialog.cb.sk

Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu :)

čo sa deje v **NITRE..****len tri veci**

Je super hrozné presťahovať sa z miesta, kde mládežnícka práca fičí 50 rokov, na miesto, kde sa vám zdá, že nič z toho, čo ste sa naučili, sa nedá uplatniť.

Začnete si dávať otázky typu: Čo ešte musí mať cirkev, aby bola cirkvou? Musí mať besiedku, dorast, mládež? Duchovný servis pre ľudí od kolisky až po rakvu? Čo je potrebné na to, aby ste vôbec mali mládežnícku prácu? Podľa mňa len tri veci:

Mladých ľudí. Za tento poznatok asi nedostanem nobelovku, no práve tu býva pes zakopaný. Čo ak žiadnych mladých ľudí v zbore nemáme? Chcel by si slúžiť mladým, ale v zbore je len desať dospelých a štyria kojenci. Zna-

mená to, že začneme s mládežníckou prácou, až keď nám naši kojenci dorastú? V žiadnom prípade. V meste, kde žiješ, máš isto mladých susedov. Alebo si učiteľka. Alebo tvoji kolegovia majú pubertákov. Možno je v tvojom meste vysoká škola, kde je VBH (Vysokoškolské Biblické Hnutie).

Evanjelium. Je nám priveľmi ľahko žiť v presvedčení, že tajomstvom úspechu dobrej mládežníckej práce je atraktívny program a pecka hry. Úspech sa však nemeria počtom zúčastnených. Kľúčom k úspešnej mládežníckej práci je Biblia. Boh mení životy Slovom.

Veriacich. Akýchkoľvek, ktorí chcú stáť v tej medzere medzi mladým človekom a evanjeliom.

Možno nie si coolový mládežnícky vedúci. Nie si možno vôbec „in“. „Postačí“ ak budeš milovať Boha a milovať svojho mladého priateľa. Miluj ho svojím časom, nervami aj peniazmi, keď treba.

Asi je mylné si myslieť, že jediný spôsob práce s mladými je v rámci rovesníckych skupín. Veľmi významnými sú vzťahy s ľuďmi, ktorí sú starší ako oni, ale mladší ako ich rodičia. S dospelákmi, ktorí možno nie sú mládežnícki vedúci, ale ktorí žijú so záväzkom byť tu pre druhých ľudí a ktorí sú príkladom života evanjelia a dávajú pociťť mladým, že sú súčasťou kresťanskej komunity.

Tomáš Henžel

kluby Marfoldiovcí

O práci s mladými v Nitre sme sa porozprávali s manželmi Martinom (Marfim) a Barborou (Bobou) Marfoldiovcami. Tu je výsledok:

Kto je cieľovou skupinou vašej práce? Ako ste sa k tomuto typu práce dostali?

Marfi: Asi by sme mali najprv začať tým, ako sme sa k službe mladým v Nitre vlastne dostali. „Ako slepé kura k zrnú“. Ale teraz vážne. Pred samotnou prácou s mladými sa zbor dlhé roky zameriaval na prácu s rodinami, pre ktoré organizoval každoročne anglické rodinné tábory pre ľudí z Nitry a okolia.

Boba: Na jednom z týchto táborov sme ja a Sisa Henželová mali pripraviť program pre deti rodičov, ktorí sa doobeda venovali hodinám angličtiny. Počas tábora sme však zistili, že to už nie sú malé deti, ale začínajúci tínedžeri. Pripravovaný detský program sa úplne zrušil a prirodzene sme s nimi strávili čas pri hrách a rozhovoroch. Uvedomili sme si, že nám je spolu dobre, a že

by sme sa mohli spolu stretnúť aj doma v Nitre na zmrzline. Takto nečakane a neplánovane sme začali budovať vzťahy so siedmimi mladými ľuďmi vo veku 10–15 rokov. Momentálne sa venujeme stredoškólakom a začínajúcim vysokoškólakom.

Marfi: Treba povedať, že pred príchodom do nitrianskeho zboru sme boli obaja zapojení v práci pre dorast a mládež v levickom zbore, kde sme mohli nabráť skúsenosti a prax v práci s mladými. V Nitre sme zrazu mali pred sebou skupinu neveriacich tínedžerov. Zamýšľali sme sa preto, ako s našimi novými priateľmi tráviť spoločný čas a ako im zároveň priniesť dobrú správu o Pánovi Ježišovi.

V čom spočíva vaša služba mladým? Ako prebiehajú vaše stretnutia? Koľko sa vás stretáva a kde?

Marfi+Boba: Naše stretnutia sme si jednoducho nazvali „Klubmi“. Spočiatku bolo našim cieľom spoznať sa a stráviť čo najviac času pri hrách. Obzvlášť dôležitým prvkom bolo jedlo (Gofry párty, Čokoládová párty, Mexická párty, Pizza párty, Hot-dog párty, opekačka, ...). Neskôr sme vytvorili tím vedúcich (štyria ľudia), s ktorými sme hľadali správnu formu. Časom sme na spoločných stretnutiach ku hram pridávali kratučké zamyslenie nad biblickým príbehom. V súčasnosti je už čítanie Biblie prirodzeným prvkom, ale jedlo stále musí byť. Momentálne sa stretávame každý druhý piatok v počte cca 13 ľudí „u Marfovcev“. Ako obrovský

Predstavujeme Tváre Dialógu Mladých

Evka Myjavcová je dlhé roky moja blízka kolegyňa a priateľka. Mala som tú česť prežívať z blízka jej mnohé zápasy v práci z mládežou, mnohému som sa od nej priučila. Toho roku končí v službe tajomníčky pre deti a mládež a odovzdáva „žezlo“. Je čas na krátku reflexiu.

Kedy si nastúpila do služby tajomníčky pre deti a mládež?

Nastúpila som na jar 2008, takže končím v tejto službe po siedmich rokoch.

S akými predstavami si do funkcie nastupovala? Mala si nejakú víziu, sny, plány?

Ťažko povedať či som mala nejaké konkrétne predstavy a vízie. V tom čase som pracovala ako vedúca mládeže v žilinskom zbore CB a zaujímalo ma všetko, čo bolo spojené s touto prácou vrátane celocirkevných aktivít. Veľa sa hovorilo o tom, že sa hľadá tajomník pre mládež, sama som registrovala, že niekto taký v CB chýba. Po jednej konferencii v Žiline, kde sa otvorila táto otázka, som preži- ►

prínos vnímame spoluprácu s levickým zborom prostredníctvom anglických KECY táborov. Cez KECY niektorí z našich mladých reagovali na evanjelium, rozhodli sa žiť pre Krista a stali sa súčasťou nášho zboru.

Je táto práca prínosom aj pre váš zbor?

Marfi: Vzácné na cirkvi je to, že je priestorom pre všetky vekové skupiny. Sme radi, že nitrianske spoločenstvo, ktoré tvoria zväčša mladé rodiny s deťmi, môžu obohacovať veriaci tínedžeri a vysokoškooláci.

Ako táto práca buduje vás ako Božích služobníkov?

Boba: Popri pravidelných Kluboch sa ešte každý týždeň stretávam s dvomi dievčatami pri čítaní Biblie. Učím sa s nimi zdieľať svoj osobný aj duchovný život (rozhovory, spoločné učenie sa biológie, pečenie, nakupovanie,

koncerty...). Uvedomujem si, že je to vždy vzájomné budovanie sa. Niekedy na našich biblických skupinkách diskutujeme aj o veciach, nad ktorými som ešte nikdy predtým neuvažovala.

Aké odporúčania by ste dali kresťanom, ktorí by radi rozbehli podobnú službu v ich mestách a zboroch?

Marfi: „Ako slepé kura k zrnú?“ No, ako ste mohli vidieť, aj začiatok našej práce s mladými bol Božím zázrakom. Vďaka Bohu, ktorý nám dal do cesty skupinu mladých ľudí, otvoril nám oči pre ich potreby a vyzbrojoval naše srdcia aj schopnosti. Z našej strany bolo potrebné zareagovať, chopiť sa príležitosti, hľadať spôsoby, ako s mladými tráviť čas, ako ich zabaviť a ako im zároveň poukázať na Pána Ježiša.

Máte nejaké modlitebné námety ohľadom vašej služby?

Marfi + Boba: Momentálne sú súčas-

fou Klubov starší stredoškooláci a vysokoškooláci a rozmýšľame, či nezačať od septembra prácu s mladšími (10–15 ročnými). Ďalším námetom na modlitby je náš letný anglický KECY tábor v spolupráci s levickým zborom.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme vám, aby vaša služba mladým priniesla veľa dobrého ovocia na slávu nášho Spasiteľa. Nech je On sám vašou múdrosťou a silou a nech vedie vaše kroky aj v tejto vzácnej službe: Hospodin povedal: *Poučím ťa a ukážem ti cestu, ktorou máš kráčať. Poradím ti a budem ťa mať na očiach.* (Ž 32, 8).

► la silné volanie do tejto služby. Bol to môj osobný duchovný zápas, o ktorom nikto nevedel. Trvalo rok, kým som bola vnútorne nastavená, že ak ma niekto osloví, tuto výzvu prijmem. Oslovil ma Tibor Máhrík (vtedajší predseda odboru pre deti mládež v CB). Takže najskôr som videla len to, že je veľká potreba robiť túto prácu a cítila Božie volanie. Predstavy a vízie prichádzali neskôr, postupne, ako som objavovala potreby a možnosti, ktoré sa ponúkali. Ale keby som to zhrnula, tak mojou najväčšou túžbou bolo vdýchnuť tejto práci život a drive, zviditeľniť ju v rámci CB na Slovensku a pomôcť mládežiam na zboroch otvoriť sa okoliu, v ktorom žijú.

Ak sa obzrieš späť, myslíš si, že sa ti aspoň niečo z toho podarilo?

Teším sa, že sme zastrešili prácu s deťmi a mládežou v cirkvi občianskym združením, cez ktoré môžeme získavať granty na podporu celocirkevných aktivít. Nadviazali sme veľa kontaktov so zahraničím a myslím si,

že sa začínajú po rokoch meniť formy práce na zboroch, čo je jeden z dôležitých aspektov pre to, aby cirkev nevymierala.

Ako by si hodnotila oblasť práce s mládežou v CB, aké sú jej najsilnejšie stránky, aké sú jej slabé stránky?

Pozorujem, že na niektorých zboroch sa menia formy práce s mládežou a vyhľadávajú sa príležitosti ako relevantne šíriť evanjelium súčasnej generácii, čo mi robí veľkú radosť. Na druhej strane tiež pozorujem, že za posledné roky počet mladých ľudí na celoslovenských aktivitách a tiež na niektorých zboroch značne klesol resp. niektoré mládeže úplne zanikli. Ale medzi najsilnejšie stránky určite patrí to, že máme veľmi obdarovaných mladých ľudí! Moja otázka je, či ich potenciál využívame, či majú dostatok priestoru v našich zboroch, možnosť spolupodrobovať a ovplyvňovať to, akým spôsobom tento potenciál bude v ich zbore využitý?

Prečo si skončila?

Nuž, nadišla plnosť času, 7 rokov pomínulo :) ... A teraz vážne, posledné dva roky som veľmi intenzívne vnímala, že nestačím držať krok a tempo s mladými a že mi dochádzajú sily a táto práca potrebuje potiahnuť zase v iných oblastiach, v ktorých ja mám rezervy a ktoré som nebola schopná vykryť. Takže to vnímam tak, že na nejaký čas si ma Pán Boh použil s obdarovaním, ktoré mám a je čas odísť a dať priestor iným.

Čo by si zapriala novému tajomníkovi?

Aby bol stále na pulze doby a aby sa nebál ísť do nových a neznámych vôd a všetkého čo môže prácu s mládežou oživiť! A keď prídu ťažké chvíle, čo určite prídu, či v súkromnom alebo profesijnom živote, nech zostane pevne stáť a je verný Bohu, ktorý ho do tejto služby povolal a ktorý dá východisko z každej skúšky.

Eva Bechná

Betánia Senec, n. o.

vypisuje konkurz na miesto riaditeľ zariadenia

Náplň práce, právomoci a zodpovednosti:

- vedenie zamestnancov, personálna agenda (10–20 osôb).
- zodpovednosť za stratégiu a fungovanie neziskovej organizácie v Senci.
- zodpovednosť za vyrovnané financovanie

Požiadavky:

- odborné vzdelanie z oblasti sociálnej práce alebo humánneho zamerania.
 - prax v sociálnej oblasti min. 3 roky.
 - schopnosť vedenia inštitúcie a motivovania podriadených – manažment
 - odborné vedomosti a praktické opatrovateľské zručnosti v starostlivosti o hendikepovaných klientov
 - odborné znalosti v oblasti zamestnávania osôb s postihnutím, zásad fungovania neziskovej organizácie a sociálnych služieb pre občanov.
 - schopnosť pre zavádzanie moderných foriem služieb pre zvyšovanie kvality života odkázaných občanov.
 - skúsenosť s podávaním grantov a zabezpečením viaczložkového financovania
 - pozitívny vzťah k službe a diakonickej práci v cirkvi
- ### Jazykové znalosti:
- Slovenský jazyk (aktívne), anglický/nemecký (výhoda)
 - ovládanie práce s PC / min. Word, Excel, Outlook/
 - vodičský preukaz

Predpokladaný termín ukončenia výberového konania september 2015.

*Prihlášku do výberového konania vo forme životopisu a motivačného listu zasielajte na nižšie uvedenú adresu do 30. 6. 2015. **Termín nástupu:** 1. 11. 2015*

Kontakt: Ing. Martin Ďuriška, 0908 732 647,

E-mail: duriska2307@gmail.com

